

REFERAT Kommunalbestyrelsen 2022-2025 d. 17-12-2025

Mødedato Onsdag d. 17. december 2025 kl. 19:00

Mødested Byrådssalen, Ærø Rådhus

Mødedeltagere Frank Thorsted, Ole Wej Petersen, Heidi Priebe Beck, Mads Boeberg Hansen, Leo Holm, Iza Alfredsen, Bent Juul Sørensen, Inga Blom Thomas, Hans Peter Bolding, Jens Weiss, Johannes Renneberg, Flemming Boye (Fravær), Knud Borck, Peter Hansted, Carl Jørgen Heide (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Indkaldelse af stedfortræder.....	3
Godkendelse af dagsorden.....	4
Likviditet pr. ultimo oktober 2025.....	5
Budgetopfølgning 2025 Efterår - Økonomi- og Erhvervsudvalget.....	6
Budgetopfølgning efterår 2025 - Teknik- Miljø og Havneudvalget.....	10
Budgetopfølgning efterår 2025 - Kultur- og Socialudvalget.....	13
Budget 2026: Udmøntning af tilpasningspulje.....	17
Garantiprovision.....	22
Handicaprådet - Godkendelse af indstillede medlemmer og stedfortrædere for Danske Handicaporg	25
Boliganalyse 2025.....	27
Forlængelse af gågaden i Marstal.....	29
Kommunens bygninger - Den fremtidige anvendelse af bygningerne på det gamle værft på Ærøskøl	32
Grøn Trepert - Principvedtagelse af omlægningsplan for Det sydfynske Øhav.....	37
Grøn Trepert - Principvedtagelse for omlægningsplan for Lillebælt/Fyn.....	40
Byfornyelsesprogrammet - Et levende Marstal.....	44
Prioritering af ansøgninger om vedvarende energianlæg.....	47
Godkendelse af lukning af Udviklingsfonden Værftet.....	52
Mailfrem søgning i efterforskning af mulig lækage.....	54
Godkendelse af referat.....	56

Punkt 1: Indkaldelse af stedfortræder

S2022-2530

Indledning:

Stillingtagen til godkendelse af stedfortræder.

Sagsfremstilling:

Kommunalbestyrelsesmedlem Flemming Boye har meddelt, at han vil være forhindret i at deltage i kommunalbestyrelsesmødet den 17. december 2025.

I henhold til § 2 i kommunens styrelsesvedtægt indkaldes Bente Friis Andersen som stedfortræder for Flemming Boye.

Økonomi:

Ikke relevant.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen

Indstilling:

Det indstilles, at stedfortræderdeltagen godkendes.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Stedfortræderindkaldelsen blev godkendt.

Carl Jørgen Heide havde meldt afbud og det har ikke været muligt at finde en stedfortræder.

Punkt 2: Godkendelse af dagsorden

S2021-9743

Sagsfremstilling:

Her skal dagsorden godkendes.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Dagsorden blev godkendt.

Punkt 3: Likviditet pr. ultimo oktober 2025

S2024-4652

Indledning:

Til ethvert Økonomi- og Erhvervsudvalgsmøde samt Kommunalbestyrelsesmøder, udarbejder Løn- og Økonomi en økonomisk statusopgørelse.

Sagsfremstilling:

Til orientering for Økonomi- og erhvervsudvalget fremsender Løn og Økonomi opgørelser over:

- Styringscockpit indeholdelse oplysninger omkring bruger skat, servicedrift mm. pr. ultimo oktober 2025.
- Forventet kassebeholdning ultimo 2025.

Styringscockpittet er opdateret i forhold til budget 2026.

Økonomi:

Ikke aktuelt.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Løn- og økonomi indstiller, at det foreliggende materiale tages til orientering.

Beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 2022-2025 04-12-2025

Taget til orientering.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Taget til orientering.

Bilag

Likviditet pr, 31-10-2025

Styringscockpit ultimo oktober 2025

Punkt 4: Budgetopfølgning 2025 Efterår - Økonomi- og Erhvervsudvalget

S2025-3909

Indledning:

Løn- og Økonomi fremsender budgetopfølgning pr. 31/8-2025 samt opfølgning på mål, på området omkring Økonomi- og Erhvervsudvalget..

I det følgende benævnes merudgifter uden fortegn, og merindtægter benævnes med minus.

Jvf. principper for økonomistyring bilag 3 Retningslinjer for tillægsbevilling, fremgår det, at der som udgangspunkt ikke gives tillægsbevilling til bevillinger med overførselsadgang.

Ved godkendelse af alle korrektioner (omplaceringer og ansøgninger om tillægsbevilling for alle tre udvalg), vil der blive brug for en tillægsbevilling på -668 t.kr. som tilføres kassen, fordelt som:

	Drift	Anlæg	Finansielle	Omplaceringer	I alt	Overførsel budgetopfølgning fra 2025 genbevilges i 2026 (konsekvens for likviditeten i 2026)
TMHU	0	-6.689		13	-6.676	5.428
KSU	3.903	-608		487	3.782	
ØEU	2.939	-26	-187	-500	2.226	3.866
I ALT	6.842	-7.323	-187	0	-668	9.294

+ = Tages op af kassen/- = lægges i kassen

Forventet over- underskud på rammer med overførselsadgang fremgår af det vedhæftede bilag.

Sagsfremstilling:

Der er behov for en korrektion af budgettet under ØEU på 2.226 t.kr. der finansieres af kassen.

Af tillægsbevillingen vedrører 2.939 t.kr. drift, -26 t.kr. vedrører anlæg, og -187 t.kr. vedrører det finansielle område.

Omplaceringer mellem rammer udgør -500 t.kr.

Der overføres netto 3.866 t.kr. til/fra 2026 (2.294 t.kr. vedr. grundkapital Skovbrynet overføres til 2026 og -5.428 t.kr. i lånoptagelse vedr. havnens renoveringsplan overføres til 2026 samt 7.000 fra 2026 til 2025 vedr. lånedispensation 2025).

Oversigt over de væsentligste ændringer under ØEU.

Rammer med overførselsadgang

- Velfærdsdirektøren afdelingens ramme
 - Der søges om tillægsbevilling på 130 t.kr. (overskud fra 2024 blev ikke overført til 2025)
- Øvrige områder under kommunaldirektøren samlet mindreudgift 216 t.kr.
 - IT-afdelingen - Justering af budget i forhold til forventet forbrug. Mindreforbrug -166 t.kr. til kassen
 - Sekretariat og Borgerservice - mindreudgift annoncer Ærø ugeavis - 50 t.kr.
- IT-afdelingen
 - Der søges om 147 t.kr til merugifter grundet cybersikkerhed (Del af Lov og cirkulære program budget 2026 og midtvejsregulering 2025)

Rammebevilling uden overførselsadgang

- Løn og Økonomi - Lederløn
 - Transportdirektør - merudgift grundet udgifter til ansættelse af nye direktør samt merudgift løn til afgående direktør 1.300 t.kr.
 - Ældre Sundhedschef - ansættelsesudgifter i forbindelse med chefskift 150 t.kr.
 - Park og Vej - merudgift tillæg vintertjeneste 45 t.kr.
- Økonomi- og Erhvervsudvalgets driftsrammer
 - Løn og økonomi - tilpasning krone til krone tilskud til Turist og Erhvervsforeningen og bidrag til Udbetaling Danmark -118 t.kr.
 - Transportområdet - Taxakørsel - -66 t.kr.forventet mindreudgift
 - Job og Voksen - Begravelsesområdet 70 t.kr. forventet merudgift
 - Sekretariat og Borgerservice - Der forventes ikke afholdt folketingsvalg i 2025 mindreudgift -198 t.kr.
 - Sekretariat og Borgerservice - Seniorrådet afholder fredsvalg mindreudgift -34 t.kr.
 - Sekretariat og Borgerservice - Møder og rejser mm for Kb medlemmer mindreudgift -91.kr.
 - Sekretariat og Borgerservice - Mindreudgift rejsetilskud til unge - 30 t.kr.
 - Sekretariat og Borgerservice - Tilbagebetaling af for meget modtaget tilskud til Borgerrådgiver 13 t.kr.
- Centrale puljer
 - Pulje til sygdom og barsel opskrives med 2.000 t.kr. idet der har været et stigende sygefravær i 2025.

Kalkulatoriske bevillinger

- Løn og Økonomi
 - Tjenestemandspensioner, mindreudgift -181 t.kr. - lavere pris og løn fremskrivning samt bortfald af pensionist.

Anlæg

- Anlæg færge infrastruktur Ærø - projektleder er stoppet - mindreudgift -348 t.kr.
- Installation LED paneler Rådhuset - mindreudgift -129 t.kr.
- Udvidelse Søby Havn - tilpasning til ny udbetalingsplan merudgift 451 t.kr. (modsvaret i budget 2026-29)

Økonomi- og Erhvervsudvalget det finansielle område

- Finansielle bevillinger
 - Langfristede tilgodehavender:
 - Grundkapitalindskud vedr. Skovbrynet i Marstal overføres til 2026 - 2.294 t.kr.
- Renteindtægter: Renter af indestående i pengeinstitut merindtægt - 817 t.kr.
- Renteudgifter: Merudgift fagforeningssager samt tilbagebetaling af grundskyld og merindtægt kursgevinst hovedsageligt. Netto merudgift 179 t.kr.
- Låneoptagelse merindtægt 486 t.kr. der fordeler sig således:

- Havnens lånoptagelse nedskrives med 810 t.kr. og 5.428 t.kr. overføres til 2026.
- Lånoptag ventilation Marstal skole fjernes 608 t.kr.
- Regulering lånoptage vedr. pulje til landsbyfornyelse 479 t.kr.
- Lånoptag af Thruster Ellen -798 t.kr.
- Overførsel af lånedispensation 2025 på -7 mio. kr. Dispensationen er budgetteret i 2026, men hjemtages i 2025.
- Lånoptag energibesparende foranstaltninger -13 t.kr.
- Tilskud og udligning udgift 2.364 t.kr.
 - Midtvejsregulering generelle tilskud m.m. udgift 2.208 t.kr.:
 - Udgift:
 - Overførsler mv. 3.884 t.kr.
 - Indtægter:
 - Fordrevne ukrainer indtægt -883 t.kr.
 - Kræftplan V -97 t.kr.
 - Cybersikkerhed -147 t.kr.
 - Udvidet producentansvar på visse engangsartikler -130 t.kr.
 - Ændring lov om aktiv socialpolitik -203 t.kr.
 - Øvrige små reguleringer -216 t.kr.
 - Regulering udvikling i ledighed udgift 60 t.kr.
 - Modregning i bloktilskud vedr. Solceller udgift 96 t.kr.
 - Regulering tilskudsmoms indtægt -186 t.kr.
- Skatter:
 - Midtvejsregulering skatter, indtægt -53 t.kr.
 - Tilbagebetaling grundskyld, udgift 1.063 t.kr.

Omplaceringer:

- Transportområdet - der flyttes 346 t.kr fra anlæg Thruster Ellen til færgedrift, reparationer og dokning.
- Øvrige området under kommunaldirektøren - der flyttes 255 t.kr. til IT afdelingen vedr NIS2
- Øvrige området under kommunaldirektøren - der flyttes 200 t.kr. fra revisionskontoen til konsulentpuljen
- ØEU driftsramme - Risikopuljen flyttes til hhv. KSU driftsramme Arrebohallen samt til konsulentpuljen ialt 1.000 t.kr.
- Finansielle bevillinger: Indfrielse af lån til betaling af ejendomsskatter og indefrysningsslån 629 t.kr. modsvares på forventet lånoptagelse, hvor det nedskrives låneoptagelsen i 2025 med tilsvarende beløb.
- Finansielle bevillinger: Forventet udnyttelse af lånerammen 2025 flyttes til byggekredit i alt 21.072 t.kr.

Opgørelse over opfølgning på Mål:

Der fremsendes opgørelse over opfølgning på mål.

Opgørelsen er delt op i farver:

- Rød: Ikke igangsat, eller venter.
- Gul: Dem er der styr på.
- Grøn: Opfyldt.
- Lilla: Mål udskudt

7 mål er markeret med gult.

6 mål er markeret med grønt

Økonomi:

Se sagsfremstilling.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Løn- og Økonomi indstiller, at materialet godkendes, på baggrund af direktionens bemærkninger.

Beslutning på Direktionen 03-11-2025

Løn og Økonomi, v/ Jørn Matstrup Lundsgaard, Birgitte Larsen, Louise Clausen og Kasper Bruun Breinbjerg deltog i punktets behandling.

Direktionen bemærker:

- at 195115 Centrale puljer dækker over refusion til hele organisationens langtidssygdom over 31 dage.

Direktionen anbefaler, at budgetopfølgning og opfølgning på mål godkendes.

Beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 2022-2025 04-12-2025

Direktionens indstilling anbefales godkendt.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Økonomi- og erhvervsudvalgets indstilling blev godkendt.

Bilag

BOF Efterår ØEU 2025 - Mål

BOF efterår ØEU 2025 - Forbrug

Punkt 5: Budgetopfølgning efterår 2025 - Teknik- Miljø og Havneudvalget

S2025-3909

Indledning:

Løn- og Økonomi fremsender budgetopfølgning pr. 31/8-2025 samt opfølgning på mål, på området omkring Teknik- Miljø- og Havneudvalget.

I det følgende benævnes merudgifter uden fortegn, og merindtægter benævnes med minus.

Jvf. principper for økonomistyring bilag 3 Retningslinjer for tillægsbevilling, fremgår det, at der som udgangspunkt ikke gives tillægsbevilling til rammer med overførselsadgang.

Ved godkendelse af alle korrektioner (omplaceringer og ansøgninger om tillægsbevilling for alle tre udvalg), vil der blive brug for en tillægsbevilling på -668 t.kr. som tilføres kassen, fordelt som:

	Drift	Anlæg	Finansielle	Omplaceringer	I alt	Overførsel budgetopfølgning fra 2025 genbevilges i 2026 (konsekvens for likviditeten i 2026)
TMHU	0	-6.689		13	-6.676	5.428
KSU	3.903	-608		487	3.782	
ØEU	2.939	-26	-187	-500	2.226	3.866
I ALT	6.842	-7.323	-187	0	-668	9.294

+ = Tages op af kassen/- = lægges i kassen

Forventet over- underskud på rammer med overførselsadgang fremgår af det vedhæftede bilag.

Sagsfremstilling:

Sagsfremstilling:

Der er behov for en korrektion af budgettet under TMHU på i alt -6.676 t.kr. for TMHU. Tillægsbevillingen tilføres kassebeholdningen.

Tillægsbevillingen udgøres af -6.689 t.kr. vedr. anlæg.

Omplaceringer udgør 13 t.kr.

Der overføres 5.428 t.kr. vedr. havnens renoveringsplan til 2026. Der søges samtidig frigivelse af rådighedsbeløbet i 2026.

Anlæg.

- Merudgift cykelsti - 28 t.kr. dækkes af kassen (jvf anlægsregnskab som har været politisk behandlet)
- Restbudget vejbelysningsanlæg 98 t.kr. tilføres kassen idet anlægget er færdig.

- Mindreindtægt HikeFyn 23 t.kr. dækkes af kassen - projektet er færdigt
- Afsat budget til byggegrunde Marstal 350 t.kr. tilføres kassen - der kan ikke købes jord til byggegrunde pt.
- Salg Kirkeballevvej 11 - Merindtægt 67 t.kr. tilføres kassen
- Renoveringsplan havnene - puljen nedskrives med i alt 797 t.kr. - tilføres kassen

Omplaceringer:

- Der flyttes 13 t.kr til Park og Vej fra Mopælappen vedr. de grønne området,

Opgørelse over opfølgning på Mål:

Der fremsendes opgørelse over opfølgning på mål.

Opgørelsen er delt op i farver:

- Rød: Ikke igangsat, eller venter.
- Gul: Dem er der styr på.
- Grøn: Opfyldt.
- Lilla : Mål udskudt.

Ingen mål er markeret med rødt

12 mål er markeret med gult.

8 mål er markeret med grøn.

Økonomi:

Se sagsfremstilling.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen

Indstilling:

Løn- og økonomi indstiller, at materialet godkendes, på baggrund af direktionens bemærkninger.

Beslutning på Direktionen 03-11-2025

Løn og Økonomi, v/ Jørn Mattrup Lundsgaard, Birgitte Larsen, Louise Clausen og Kasper Bruun Breinbjerg deltog i punktets behandling.

Direktionen bemærker:

- at stormflodsmidler er håndteret i forbindelse med kommunalbestyrelsens møde i oktober 2025.

Direktionen anbefaler, at budgetopfølgning og opfølgning på mål godkendes.

Beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 2022-2025 25-11-2025

Teknik-, miljø- og havneudvalget anbefaler indstillingen godkendt.

Beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 2022-2025 04-12-2025

Teknik-, Miljø- og Havneudvalgets indstilling anbefales godkendt dog med den ændring, at midler på 350 tkr. til byggegrunde i Marstal bliver i budgettet.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Økonomi- og erhvervsudvalgets indstilling blev godkendt.

Bilag

BOF Efterår TMHU 2025 - Mål

BOF efterår TMHU 2025 - Forbrug

Punkt 6: Budgetopfølgning efterår 2025 - Kultur- og Socialudvalget

S2025-3909

Indledning:

Løn- og Økonomi fremsender budgetopfølgning pr. 31/8-2025 samt opfølgning på mål, på området omkring Kultur- og Socialudvalget.

I det følgende benævnes merudgifter uden fortegn, og merindtægter benævnes med minus.

Jvf. principper for økonomistyring bilag 3 Retningslinjer for tillægsbevilling, fremgår det, at der som udgangspunkt ikke gives tillægsbevilling til bevillinger med overførselsadgang.

Ved godkendelse af alle korrektioner (omplaceringer og ansøgninger om tillægsbevilling for alle tre udvalg), vil der blive brug for en tillægsbevilling på -668 t.kr. som tilføres kassen, fordelt som:

	Drift	Anlæg	Finansielle	Omplaceringer	I alt	Overførsel budgetopfølgning fra 2025 genbevilges i 2026 (konsekvens for likviditeten i 2026)
TMHU	0	-6.689		13	-6.676	5.428
KSU	3.903	-608		487	3.782	
ØEU	2.939	-26	-187	-500	2.226	3.866
I ALT	6.842	-7.323	-187	0	-668	9.294

+ = Tages op af kassen/- = lægges i kassen

Forventet over- underskud på rammer med overførselsadgang fremgår af det vedhæftede bilag.

Sagsfremstilling:

Der er behov for en korrektion af budgettet under KSU på 3.782 t.kr. der dækkes kassebeholdningen, for områder under KSU.

Af tillægsbevillingen vedrører de 3.903 t.kr. drift. Af tillægsbevillingen vedrører de -608 t.kr. anlæg.

Der er omplaceringer på 487 t.kr.

Af nedenstående fremgår de væsentligste ændringer.

Rammer med overførselsadgang

- Ældre Sundhed søger om 1.732 t.kr.
 - Merudgift fagforeningssager 2.202 t.kr.
 - Tilbageførsel bevilling til koordinator internt vikarkorps -480 t.kr.
 - Midler til Nikotinafvenning, midlerne er tildelt Ærø Kommune via midtvejsregulering 2025 og er en del af Kræftplan V. Der søges om 10 t.kr.

Rammer uden overførsel incl. Udvalgets Driftsramme

- Foranstaltninger udsatte børn og unge - der søges om 677 tkr.
 - Øgede udgifter til foranstaltninger med fast kontaktperson mm
- Foranstaltninger udsatte voksne søger om 2.928 t.kr.
 - Merudgifter til borgere i længere- og korterevarende botilbud mm.
- Foranstaltninger arbejdsmarkedsområdet tilbagefører 147 t.kr. til kassen
 - Mindreforbrug på de to puljer tilbudsviften og uddannelsespuljen
- KSU Driftsramme - samlet mindreudgift 914 t.kr.
 - Løn og Økonomi - Der forventes merudgift på huslejetab på 100 t.kr.
 - Velfærdsdirektør - Afsat budget husholdningsskoler og ungdomshøjskoler 86 t.kr. mindreudgift 86 t.kr.
 - Ældre og Sundhed - Merudgift § 83 148 t.kr.
 - Ældre og Sundhed - Merudgift lejetab 110 t.kr.
 - Ældre og Sundhed - Mindreudgift midlertidige pladser -79 t.kr.
 - Ældre og Sundhed - Merindtægter mellemkommunale borgere -510 t.kr.
 - Ældre og Sundhed - Mindreudgifter boligindretning -53 t.kr.
 - Ældre og Sundhed - Mindreudgifter SOSU elever -421 t.kr.
 - Ældre og Sundhed - Merudgifter PA elever 70 t.kr.
 - Børn og Unge - Justering af forældrebetaling på daginstitutioner - 193 t.kr.

Kalkulatoriske rammer

- Pædagogstuderende
 - Merudgift 48 t.kr. idet der har været to elever i 2025
- Friskole
- - Mindreudgift 111 t.kr.
- Tilskud til Efter- og ungdomsskoler
 - Merudgift 453 t.kr. - der har været flere elever på efterskole end forventet
- Tandpleje
 - Børnetandpleje mindreudgift 136 t.kr.
- Sundhedsfremme og forebyggelse
 - Forventet merudgift til fysioterapi samt til ridefysioterapi i alt 520 t.kr.
- Andre sundhedsudgifter
 - Sekretariat og borgerservice - Merudgifter til begravelseshjælp 53 t.kr.
 - Job og voksen merudgift 70 t.kr. - Merudgifter til bo afklaringer under begravelsesudgifter
- Alkohol og stofmisbrug - entreprenør
 - Mindreudgift jvf kontrakt -114 t.kr.
- Tilbud til udlændinge
 - Mindreudgift udlændinge -596 t.kr. skyldes ny kontanthjælpsreform
- Førtidspension personlige tillæg
 - Sekretariat og Borgerservice - Tilpasning til forventede udgifter -185 t.kr
 - Job og Voksen - merudgift 97 t.kr - Marginalt øget tilgang til området ift. forventet
- Kontante ydelser
 - Mindreudgift -644 t.kr. bla. færre udgifter til STU, mindreudgift A-dagpenge mm
- Revalidering
 - Der forventes en mindreudgift -282 t.kr
- Øvrige forsørgelsesydelse
 - Der forventes en merudgift til personlig assistance af handicappede 185 t.kr.
- Sociale formål - Børn og unge

- Merudgift tabt arbejdsfortjeneste 269 t.kr.

Der henvises til de uddybende bemærkninger som fremgår af vedlagte bilag.

Anlæg

- Resterende bevilling til ventilation på Marstal skole tilføres kassen -608 t.kr. - afventer renoveringsplan for Marstal Skole.

Omplaceringer

- Der omplaceres 5 t.kr fra handicap og psykiatri til Marstal skole vedr. Hovrohytten.
- Der flyttes 13 t.kr. fra Mopælappen til Park og Vej (TMHU). ved pasning af ude arealerne.
- Der flyttes 500 t.kr. fra risikopuljen (ØEU) til merudgifter Arrebohallen der ikke er blev solgt som forventet.

Opgørelse over opfølgning på Mål:

Der fremsendes opgørelse over opfølgning på mål.

Opgørelsen er delt op i farver:

- Rød: Ikke igangsat, eller venter.
- Gul: Dem er der styr på.
- Grøn: Opfyldt.

4 mål er markeret med rødt.

- Salg Arrebohallen (omfatter tre mål)
 - Der er ikke lykkedes at få solgt hallen
- Koordinator til internt vikarkorps
 - Der er ikke grundlag for et internt vikarkorps

4 mål er markeret med gult.

5 mål er markeret med grøn.

Økonomi:

Se sagsfremstilling.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Løn- og Økonomi indstiller, at materialet godkendes, på baggrund af direktionens bemærkninger.

Beslutning på Direktionen 03-11-2025

Løn og Økonomi, v/ Jørn Matstrup Lundsgaard, Birgitte Larsen, Louise Clausen og Kasper Bruun Breinbjerg deltog i punktets behandling.

Direktionen anbefaler, at budgetopfølgning og opfølgning på mål godkendes.

Beslutning på Kultur- og Socialudvalget 25-11-2025

Indstillingen anbefales godkendt.

Beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 2022-2025 04-12-2025

Kultur- og Socialudvalgets indstilling anbefales godkendt.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Økonomi- og erhvervsudvalgets indstilling blev godkendt.

Bilag

BOF Efterår KSU - Forbrug

BOF Efterår KSU 2026 - Mål

Punkt 7: Budget 2026: Udmøntning af tilpasningspulje

S2025-4242

Indledning:

Kommunalbestyrelsen har, i forbindelse med Budget 2026, besluttet at indarbejde tilpasningspuljer i 2026-2029. Udmøntningen af disse tilpasningspuljer er en forudsætning for at kommunen kan overholde sine økonomiske pejlemærker. Kommunalbestyrelsen besluttede også, at tilpasningspuljen for 2026 skulle aftales med den nuværende Kommunalbestyrelse.

Direktionen har indhentet forslag fra de enkelte ledere, på mulige tilpasninger af budgettet i 2026, der ikke vil medføre serviceforringelser eller personalereduktioner. Indeværende sag beskriver de enkelte forslag og lægger op til at Direktionen prioriterer, hvilke forslag der skal indstilles til beslutning i Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling:

Der er modtaget 22 relevante forslag fra lederne, der alle vurderes at kunne gennemføres uden at det medfører serviceforringelser eller personalereduktioner.

Flere af forslagene har karakter af varige besparelser i overslagsårene. I indeværende sag tages der dog alene stilling til 2026. Flere af forslagene kan derfor forventes at fremgå igen, når der skal arbejdes med tilpasningsplanen for 2027 og frem.

De 22 relevante forslag fremgår herunder.

1. Indkøb - Generel compliance - 250 t.kr. i 2026

Ærø Kommune er kommet langt mht. at effektivisere indkøb og står generelt stærkt på indkøbsområdet med e-handelssystem og fællesindkøbsaftaler. Det vurderes dog, at der vil være en årlig besparelse på ca. 250 t.kr., hvis der kommer større fokus på at anvende de indgåede indkøbsaftaler frem for at købe varer hos andre leverandører. Besparelsen vil blive fordelt på alle rammer med overførselsadgang ud fra rammens størrelse.

2. Indkøb - Ny aftale om gulvmåtter - 125 t.kr. i 2026

Der er indgået en ny aftale vedr. indkøb af gulvmåtter. Dette har medført en besparelse på 125 t.kr. i 2026. Det foreslås, at den konkrete besparelse på gulvmåtter i de relevante afdelinger anvendes i tilpasningsplanen. De konkrete afdelinger vil fortsat modtage gulvmåtter, blot til en lavere pris.

3. Fælles Uddannelsesforum - 150 t.kr. i 2026

Fælles Uddannelsesforum har et nettobudget på ca. 400 t.kr. årligt. Der har løbende været et mindreforbrug på Fælles Uddannelsesforum. Det forventes derfor, at man fortsat kan afholde relevante aktiviteter med et mindre budget i 2026, dette kan bl.a. lykkes ved et øget fokus på e-Learning og søgning af tilskudsmidler i kompetencefonde mv. I forbindelse med årets rammeopgørelse vil der blive taget stilling til hvilket endeligt budget der anbefales for 2026. Godkendelse af tilpasningsforslaget medfører dog at budget 2026 kan nedskrives med 150 t.kr.

4. Momsberigtigelse - 186 t.kr. i 2025 og 360 t.kr. i 2026, OBS! Driftsindtægter (ikke servicemidler)

Efter vedtagelse af Budget 2026 har Løn og Økonomi gennemgået momsafregningen for Ærø Kommune. Gennemgangen har resulteret i ekstra indtægter i 2025 og 2026. Gennemgangen fortsætter i de kommende år og forventes at kunne give ekstra indtægter fremover. Der er her tale om driftsindtægter og midlerne tæller derfor ikke med i servicerammen, men har positiv indvirkning på driftsresultatet og likviditeten.

5. Administration af Whistleblower ordning - 24 t.kr. i 2025 og 17 t.kr. i 2026

I 2025 er Ærø Kommune overgået til en ændret administration af whistleblowerordningen. Det har medført, at den tidligere anvendte it-plattform til administration af ordningen er opsagt og besparelsen kan anvendes til tilpasningspuljen. Ordningen administreres fremover via Kommunens øvrige it-systemer.

6. Kompensation for langtidssygdom (administration) - 500 t.kr. i 2026

I Ærø Kommune er der en central pulje til kompensation til afdelingerne for barsel og langtidssygdom. Herudover kan afdelingerne modtage sygedagpenge for den sygemeldte medarbejder. Midlerne er tildelt til at den enkelte afdeling kan ansætte en vikar, hvis en medarbejder er fraværende i en længere periode. Afdelingerne modtager dog kompensationen uanset om, der ansættes en vikar eller ej. Der lægges op til, at reglerne ændres for administrative medarbejdere, så afdelingerne fortsat hjemtager sygedagpengene, men i udgangspunktet ikke får kompensation for langtidssygdom og barsel for administrative medarbejdere fra den centrale pulje. Hvis den enkelte leder vurderer, at det er nødvendigt at ansætte en vikar, så kan lederen søge Direktionen om dispensation og fortsat modtage kompensation fra den centrale pulje, hvis Direktionen godkender dispensationen. Det vurderes, at den centrale pulje på den baggrund kan nedjusteres med 500 t.kr. i 2026. Beslutningen vil medføre, at der foretages en tilsvarende ændring i kommunens lønstyringsnotat.

7. Reduktion af udgifter til KMD-systemer - 250 t.kr. i 2026

Ærø Kommune har haft et mindreforbrug på udgifter til KMD it-systemer. Budgettet kan derfor nedskrives og der kan tilgå 250 t.kr. til tilpasningspuljen. Der kan dog være behov for at ændre budgettet, hvis der sker uforudsete hændelser eller der igangsættes nye aktiviteter.

8. Central pulje til fratrædelsesgodtgørelse - 258 t.kr. i 2026

Der eksisterer en central pulje til finansiering af fratrædelsesgodtgørelse ved særlige sager hos færgerne. Puljen har ikke været anvendt siden 2021, hvor der var et forbrug på ca. 110 t.kr. og den kan derfor indgå i tilpasningsplanen. Forslaget medfører at budgettet nedskrives, men ændrer ikke på personalets ret til kompensation. Dvs. at budgettet nedskrives og at eventuelle udgifter i 2026 skal dækkes af andre budgetposter.

9. Bibliotekerne - Læseindsats børnenes Ø - 50 t.kr. i 2025 og 25 t.kr. i 2026

I Budget 2025 blev bibliotekerne bevilget 100 t.kr. i 2025 og 75 t.kr. i 2026 og 2027 med henblik på en 3-årig læseaktivitetsindsats for børn og unge på Ærø. Efter ét års erfaring med projektet vurderer bibliotekerne, at der kan reduceres i puljen og at der fortsat kan leveres et godt tilbud til øens børn. I 2025 vil budgettet ikke blive anvendt fuldt ud og dette niveau kan lægges til grund for 2026.

10. Beskæftigelses- og Socialområdet - Puljer til arbejdsmarkedsforanstaltninger - 100 t.kr. i 2026

Området har nogle puljer til at igangsætte indsatser og projekter for øens ledige. I 2025 ses der ind i et mindreforbrug på 100 t.kr. Dette niveau forventes at fortsætte i 2026. For 2027 og frem forventes det, at midlerne vil indgå i arbejdet med implementering af beskæftigelsesreformen og finansiering heraf.

11. Beskæftigelses- og Socialområdet - Drift af bygninger - 100 t.kr. i 2026

Området har et mindreforbrug på drift af bygninger, hvilket delvist skyldes lavere energipriser og delvist at Ældre og Sundhed afholder driftsudgifterne til hjælpemiddelsdepotet, der tidligere lå under Beskæftigelses- og Socialområdet. Midlerne kan derfor anvendes til tilpasningspuljen.

12. Ældre og Sundhed - Anskaffelser - 50 t.kr. i 2026

Nedjustering af budget til anskaffelser, fx nye møbler til plejecentre, dagcentre eller kontorer.

13. Ældre og Sundhed - Ledernes kurser og uddannelse - 32 t.kr. i 2026

Nedjustering af budget til kurser og uddannelse til leder i Ældre og Sundhed. Om besparelsen kan fastholdes i overslagsårene, afhænger af om bevillinger til uddannelse fra den central uddannelsespulje.

14. Ældre og Sundhed - Møder og rejser - 25 t.kr. i 2026

Nedjustering af budget til møder og rejser, primært på rejser, som følge af flere møder holdes online.

15. Færgerne - Oliebesparelse - 100 t.kr. i 2026

Kommunalbestyrelsen vedtog d. 17. september 2025, at Ærøfærgerne kunne sejle, når alle der har bestilt billet, er ombord. Effekten af dette, vurderes nu at være 100 t.kr. højere end budgetlagt i 2026. Disse midler kan derfor anvendes til tilpasningspuljen.

16. Færgerne - Effektivisering ifm. eksterne leverandører - 200 t.kr. i 2026

Færgerne har gennemgået deres aftaler med eksterne leverandører og det vurderes, at der er områder, hvor der kan opnås en samlet besparelse på 200 t.kr. i 2026, ved at hjemtage nogle opgaver eller foretage ny konkurrenceudsættelse. Disse midler kan derfor anvendes til tilpasningspuljen.

17. Teknisk afdeling - Byfornyelsesmidler - 1.000 t.kr. i 2025/2026

Teknisk afdeling har hjemtaget en række statslige tilskud vedr. byfornyelsesmidler. Disse fordeler sig både på anlæg og service. En del af servicemidlerne i 2025 kan overføres til 2026 ifm. rammeopførelsen, samtidig med at budgettet for 2026 nedbringes tilsvarende. Dermed kan der indgå 1.000 t.kr. i tilpasningspuljen for 2026.

18. Sekretariat og Borgerservice - Børn og unge tandpleje - 100 t.kr. i 2026

Budgettet skal dække tandpleje for aldersgruppen 3 - 21 årige. Grundet faldende antal borgere i aldersgruppen tilpasses budgettet til det faktiske forbrug. Tiltaget medfører ikke serviceforringelser.

19. Sekretariat og Borgerservice - Uddannelsesstøtte til unge fra Ærø (Ø støtte) - 200 t.kr. i 2026

Grundet faldende antal borgere, der er berettiget til ø-støtte tilpasses budgettet til det faktiske forbrug. Tiltaget medfører ikke serviceforringelser.

20 Sekretariat og Borgerservice - IT til ny Kommunalbestyrelse - 200 t.kr. i 2026

Der er afsat budget til indkøb af IT til den nye Kommunalbestyrelse i 2026. Denne udgift kan dækkes inden for det eksisterende budget i 2025 og midlerne i 2026 kan derfor tilgå tilpasningspuljen.

21. IT - Tilpasninger til Budget 2026 - 187 t.kr. i 2026

IT-afdelingen har fundet fem områder under eget budget, hvor der kan realiseres besparelser uden at det medfører serviceforringelser. Konkret dækker det fem delområder, hvor eksisterende aftaler ikke skal anvendes fremover.

22 . IT - Tilpasninger til Budget 2026 under Øvrige områder under kommunaldirektøren - 140 t.kr.

IT-afdelingen har fundet tre områder under Øvrige områder under kommunaldirektøren, hvor der kan realiseres besparelser uden at det medfører serviceforringelser. Konkret dækker det tre områder, hvor de eksisterende aftaler er blevet billigere eller ikke skal anvendes fremover.

Økonomi:

Tilpasningspuljen for 2026 er på 3.979 t.kr. og er oprettet for at sikre, at Ærø Kommune overholder kommunens andel af servicerammen for 2026. Det er altså kun allerede budgetlagte servicemidler i 2026, der er relevante for tilpasningspuljen i 2026. Andre midler i 2026 og alle midler vedr. 2025 vil dog stadig hjælpe på kommunens likviditet og gøre det nemmere at overholde likviditetspejlemærket. Midlerne der vedrører 2025 vil blive behandlet ifm. rammeopførelsen for 2025 og midler i 2027 og frem vil blive behandlet, når der skal arbejdes med tilpasningsplanerne for 2027 og frem.

Der er modtaget forslag for i alt 4.369 t.kr. i 2026, heraf vedrører 4.009 t.kr. servicemidler, jf. tabel 1 og 2.

Hvis alle forslag vedtages, vil det medføre at tilpasningspuljen for 2026 er opfyldt. Herudover vil der kunne lægges 360 t.kr. i kassen som likviditetsforbedring.

Midlerne er fordelt således på de enkelte udvalg:

Tabel 1. Forslag fordelt på udvalg, t.kr.

	2026
Teknik-, Miljø- og Havneudvalget	1.000
Kultur- og Socialudvalget	232
Økonomi- og Erhvervsudvalget	3.137
I alt	4.369

Økonomien vedr. de enkelte forslag fremgår af nedenstående tabel 2.

Tabel 2. Forslag til udmøntning af tilpasningspuljen for 2026, t.kr.

	2026	Type
1. Indkøb -Generel compliance	250	Service
2. Indkøb - Ny aftale om gulvmåtter	125	Service
3. Fælles Uddannelsesforum	150	Service
4.Momsberigtigelse	360	Drift
5. Administration af whistleblower ordning	17	Service
6. Kompensation for langtidssygdom (administration)	500	Service
7. Reduktion af udgifter til KMD-systemer	250	Service
8. Central pulje til fratrædelsesgodtgørelse	258	Service
9. Bibliotekerne - Læseindsats	25	Service
10. B&S - Puljer arbejdsmarkedsforanstaltninger	100	Service
11. B&S - Drift af bygninger	100	Service
12. Æ&S - Anskaffelser	50	Service
13. Æ&S - Ledernes kurser og uddannelse	32	Service
14. Æ&S - Møder og rejser	25	Service
15. Færgerne - Oliebesparelse	100	Service
16. Færgerne - Eksterne leverandører	200	Service
17. Teknisk afdeling - Byfornyelsesmidler	1.000	Service
18. S&B - Børn og unge tandpleje	100	Service
19. S&B - Uddannelsesstøtte til unge (Ø støtte)	200	Service
20. S&B - IT til ny Kommunalbestyrelse	200	Service
21. IT - Tilpasninger IT	187	Service
22. IT - Tilpasninger øvrige områder under kommunaldirektøren	140	Service
I alt	4.369	
I alt service	4.009	

Økonomisk påtegning:

Såfremt Kommunalbestyrelse vedtager at gennemføre de beskrevne forslag, vil budgettet for 2026 blive tilrettet på de relevante afdelinger og samtidig vil tilpasningspuljen for 2026 være opfyldt.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen

Indstilling:

Løn og Økonomi indstiller at:

- Direktionen tager stilling til, hvilke forslag der skal indgå i tilpasningsplanen for 2026
- Kommunalbestyrelsen godkender Direktionens tilpasningsplan for 2026

Beslutning på Direktionen 24-11-2025

Kasper Bruun Breinbjerg deltog i punktets behandling.

Direktionen anbefaler forslaget til tilpasningsplan for 2026 godkendt og gør opmærksom på, at man primo 2026 går i gang med en plan for 2027.

Beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 2022-2025 04-12-2025

Tilpasningsplanen for 2026 anbefales godkendt.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Økonomi- og erhvervsudvalgets indstilling blev godkendt.

Supplerende sagsfremstilling:

Løn & Økonomi korrigerer oplysning under pkt. 6. Fælles Uddannelsesforums budget i 2026 er 523 t.kr. før eventuel tilpasning.

Punkt 8: Garantiprovision

S2023-2828

Indledning:

Ankestyrelsen fremsendte den 10. juli 2025 en tilsynsudtalelse om fastsættelse og opkrævning af garantiprovision. Udtalelsen er en fortsættelse af sagen, som startede med en henvendelse fra Ankestyrelsen i 2017 og som Kommunalbestyrelsen senest har udtalte sig om i august 2025.

Resume af Ankestyrelsens tilsynsudtalelse:

Ankestyrelsen vurderer, at Ærø Kommunes retningslinjer for at fastsætte garantiprovision ikke i tilstrækkelig grad sikrer overholdelse af kravet om, at kommunen skal opkræve garantiprovision på markedsvilkår.

Vi vurderer derfor, at retningslinjerne er i strid med henholdsvis varmforsyningslovens §§ 2 d og 2 e og vandsektorlovens § 16, stk. 3.

Efter reglerne i varmforsyningslovens §§ 2 d og 2 e og vandsektorlovens § 16, stk. 3, påhviler det kommunen at udfolde rimelige og sædvanlige bestræbelser på at konstatere, hvad et vederlag på markedsvilkår indebærer i det konkrete tilfælde. Det kan for eksempel ske ved konsultation af kommunens bank eller andre finansielle rådgivere, eller ved at undersøge prisniveau i andre tilsvarende sager. Der må dog tilkomme kommunen et vist skøn, hvis der er flere vurderinger, som når frem til forskellige beløb.

Det anførte indebærer efter vores opfattelse, at kommunen forud for hver konkrete opkrævning af vederlag for en stillet garanti skal foretage en skønmæssig vurdering af, hvad et vederlag på markedsvilkår indebærer for den stillede garanti. Det vil derfor ikke være tilstrækkeligt at fastsætte vederlag for en stillet garanti ud fra skematiske regler.

Vi beder på den baggrund Ærø Kommune om at undersøge, om der er grundlag for, at kommunen skal betale for meget opkrævet garantiprovision tilbage, eller om der er grundlag for, at kommunen skal opkræve garantiprovision for en bagudrettet periode, hvis kommunen har opkrævet en for lavt fastsat garantiprovision. Vi beder også Ærø Kommune om at undersøge, om kommunen har handlet i strid med EU's statsstøtteregele ved at stille de omhandlede garantier.

Kommunalbestyrelsen behandlede tilsynsudtalelsen på Kommunalbestyrelsesmøde den 20. august 2025 og kommunalbestyrelsen bad administrationen undersøge om:

1. Ærø Kommune har opkrævet garantiprovision i henhold til gældende regler og praksis på området.
2. Ærø Kommune i lyset af Ankestyrelsens tilsynsudtalelse fremover bør foretage ændringer i fastsættelsen og opkrævning af garantiprovision.
3. At der foretages en vurdering af Ærø Kommunes opkrævning af garantiprovision ift. EU's statsstøtteregele.

Administrationen kan indhente assistance fra kommunens revisor og KL. Undersøgelsen bedes foretaget og forelagt Kommunalbestyrelsen, så den om muligt kan foretage yderligere politisk behandling inden udgangen af 2025.

Sagsfremstilling:

Den 16. august 2023 udtalte Kommunalbestyrelsen efter henvendelse fra Ankestyrelsen at:

"Kommunalbestyrelsen vurderer, at Ærø Kommune har handlet rettidigt i forbindelse med opkrævning af garantiprovision. Kommunen har i takt med at lovgivningen er blevet præciseret, handlet i overensstemmelse med lovgivningen, hvilket er sket ved opkrævning af henholdsvis stiftelsesprovision fra 2013 og løbende garantiprovision fra 2018 på alle eksisterende garantier til forsyningselskaber.

I spørgsmålet om kommunen skulle opkræve garantiprovision med tilbagevirkende kraft, så anerkender kommunalbestyrelsen forsyningselskabernes synspunkter om, at det vil være bristede forudsætninger og aftalebrud, såfremt der ikke er lovhjæmmel til at foretage en sådan opkrævning med tilbagevirkende kraft."

Administrationen er fortsat af den opfattelse at Ærø Kommune har handlet efter regler og praksis på området, i takt med at de er blevet kendt af kommunen. I Ankestyrelsens seneste tilsynsudtalelse fremgår dog at garantiprovision skal opkræves på markedsvilkår og såfremt garantiprovision ikke opkræves pba. markedsvilkår, at det kan være i strid med EU's statsstøtteregele.

Ærø Kommune har i perioden fra 2018 til 2025 opkrævet garantiprovision årligt i niveauet fra 0,4% til 0,5%. Provisionssatserne var oprindeligt fastlagt på baggrund af EU "safe-harbour" modellen. Modellen angiver hvilke provisionssatser, der som minimum skal opkræves ift. forskellige niveauer af kreditvurderinger. Det fremgår i Ankestyrelsens tilsynsudtalelse, at modellen kan anvendes, som en enklere kreditvurdering og en model, som kan anvendes for ikke at bryde EU's statsstøtteregele. Administrationen læser dog Ankestyrelsens seneste udtalelse, som at "safe-harbour" modellen ikke i tilstrækkelig grad samtidigt sikrer at garantiprovisionssatserne afspejler markedsvilkår.

Administrationen har derfor været i dialog med Nordea, som er kommunens bank for at undersøge hvad der kan anses som i overensstemmelse med markedsvilkår i perioden fra 2018 til 2025. Nordea skriver:

"Nordeas bidragssatser til kommunale forsyningsselskaber med/uden kommunal kaution ligger i niveau: 0,15-0,75 %."

Ærø Kommunens opkrævede niveau af garantiprovision på mellem 0,4% og 0,5% ligger hermed indenfor intervallet af Nordeas bidragssats og niveauet er derfor sammenligneligt med markedsvilkår. Det skal hertil bemærkes, at Ankestyrelsen i sin tilsynsudtalelse tilkendegiver, at det tilkommer kommunen at foretage et vist skøn. Det er desuden administrationens opfattelse at den opkrævede garantiprovision er på niveau med de procentsatser, der opkræves af andre kommuner.

Det må samtidigt være en rimelig antagelse, at Ærø Kommune ikke har handlet i strid med EU's statsstøtteregele ved at stille de omhandlede garantier, hvis det forudsættes at niveauet for garantiprovision er sammenligneligt med markedsvilkår og samtidigt er indenfor niveauerne i EU "safe-harbour" modellen. Det skal bemærkes, at alle forsyningsselskaber på Ærø er i kategorien SMV, da de omhandlende forsyningsselskaber alle har færre end 250 ansatte, og har en årlig omsætning på mindre end 50 millioner EUR, dog er et af selskaberne et kommunalt ejet aktieselskab.

Det skal desuden bemærkes at EU's statsstøtteregele har til formål at forhindre offentlig støtte til virksomheder, der kan fordreje konkurrencen på det indre marked ved at give en urimelig fordel. Ordningen er omfattet af undtagelser når forholdet omhandler små beløb ([de minimis](#)). Når de faktiske forhold tages i betragtning, herunder garantiprovisionernes størrelse, Ærø's geografiske placering samt befolkningstal i betragtning, så er det ikke sandsynligt, at det faktiske anvendte niveau af garantiprovision for forsyningsselskaber på Ærø fordrejer konkurrencen på det indre marked ved at give en urimelig fordel. Endeligt bør det anføres, at det er overvejende sandsynligt at Kommunalbestyrelsen på Ærø ville godkende præcis samme niveau af garantiprovision, under forudsætning af samme kreditværdighed, hvis en aktør uden for Ærø ville investere og etablere forsyningsaktiviteter på Ærø.

Da Ankestyrelsen tilkendegiver at garantiprovision skal opkræves på markedsvilkår, er det dog administrationens vurdering, at Ærø Kommune i højere grad fremover bør prioritere, at der ikke kan rejses tvivl om dette forhold. Dette kan ske ved at Ærø Kommune ændre retningslinjerne for opkrævning af garantiprovision, som fremgår af Kommunens "Principper for økonomistyring", som er de retningslinjer som administrationen opkræver garantiprovision ud fra.

Ankestyrelsen skriver f.eks. i sin tilsynsudtalelse at det "påhviler det kommunen at udfolde rimelige og sædvanlige bestræbelser på at konstatere, hvad et vederlag på markedsvilkår indebærer i det konkrete tilfælde. Det kan for eksempel ske ved konsultation af kommunens bank eller andre finansielle rådgivere".

Administrationen anbefaler derfor at følgende nuværende retningslinjer:

"Kommunen kan stille garanti for forsyningsselskabers låntagning. Der kan stilles garanti for omlægning af forsyningsselskabers lån, for hvilke kommunen tidligere har stillet garanti, under forudsætning af at lånet ikke løbetidsforlænges ud over løbetiden på den af kommunalbestyrelsen tidligere besluttede garanti, og at lånet i øvrigt videreføres inden for de af kommunalbestyrelsen besluttede rammer for renteforhold, garantiprovision mv. Der opkræves løbende garantiprovision ved forsyningsselskaber i overensstemmelse med gældende regler. Garantiprovisionen fastsættes hvert år med baggrund i restgælden pr. 31. december året før."

Suppleres med:

"Fastsættelse af garantiprovisionen, dvs. den årlige procentsats af restgælden, som skal betales af forsyningsselskabet for at dække kommunens udgifter og risiko ved at stille garantien, foretages af en ekstern samarbejdspartner, med indsigt i markedsvilkår og kreditvurdering. Udgifterne til kreditvurderingen indregnes i den garantiprovision, som opkræves årligt for hvert enkelt forsyningsselskab."

Retsgrundlag:

Kommunalfuldmagten

Varmeforsyningslovens §§ 2 d og 2 e

Vandsektorlovens § 16, stk. 3.

EU's regler om statsstøtte herunder ARTIKEL 87, STK. 1

Administrativ bemærkning:

Administrationen har udarbejdet to forslag til udtalelser som kommunalbestyrelsen kan lade sig inspirere af:

Udtalelse A

Kommunalbestyrelsen er af den opfattelse, at Ærø Kommune har opkrævet garantiprovision på markedslignende vilkår i og med at de provisionssatser, som er opkrævet fra 2018 til 2025 er på sammenligneligt niveau med det niveau, som Nordea har oplyst som markedslignende. Det tilkommer desuden kommunen at foretage et vist skøn. Heraf følger at hvis Ærø Kommune har opkrævet garantiprovision på markedslignende vilkår, så kan kommunen ikke have handlet i strid med EU's regler om statsstøtte.

Kommunalbestyrelsen vil fremover prioritere at garantiprovision er baseret på markedsvilkår ved at implementere nye retningslinjer der forskriver, at garantiprovision årligt skal fastsættes af en ekspert indenfor kreditvurdering og långivning.

Udtalelse B

Kommunalbestyrelsen har brug for yderligere analyser og dokumentation, der afklarer de forhold, som fremgår af Ankestyrelsens tilsynsudtalelse. Kommunalbestyrelsen har desuden brug for præciseringer ift. hvilken lovhjemmel, hvormed kommunen vil kunne opkræve eller tilbagebetale eventuelt for lidt eller for meget indbetalt garantiprovision.

Kommunalbestyrelsen vil fremover prioritere at garantiprovision er baseret på markedsvilkår ved at implementere nye retningslinjer der forskriver, at garantiprovision årligt skal fastsættes af en ekspert indenfor kreditvurdering og långivning.

Administrationen vurderer at udtalelse B muligvis vil medføre merudgifter for ex. 250 t.kr. for kommunen uden at det nødvendigvis giver kommunalbestyrelsen fuld klarhed.

Økonomi:

Ikke relevant pt.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Løn & Økonomi indstiller at Kommunalbestyrelsen, udtaler sig om hvilke tiltag, som tilsynsudtalelsen giver anledning til.

Beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 2022-2025 04-12-2025

Økonomi- og erhvervsudvalget anbefaler udtalelse A.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Økonomi- og erhvervsudvalgets indstilling blev godkendt.

Bilag

Brev fra Ankestyrelsen med bilag

Punkt 9: Handicaprådet - Godkendelse af indstillede medlemmer og stedfortrædere for Danske Handicaporganisationer - Ærø

S2009-9743

Indledning:

Godkendelse af indstilling vedrørende nye medlemmer og personlige stedfortrædere til Handicaprådet for Danske Handicaporganisationer - Ærø.

Sagsfremstilling:

Danske Handicaporganisationer - Ærø har fremsendt indstilling til medlemmer og stedfortrædere af Handicaprådet for valgperioden 2026-2029

Som medlemmer indstilles:

1. Christa Christensen, Marstalsvejen 25, Marstal
2. Susan Andersen Kroman, Enighedsstræde 2, Marstal
3. Linda Johanne Forsberg, Sletagervej 7, 5970 Ærøskøbing

Som stedfortrædere indstilles følgende:

Som 1. og 2. stedfortræder indstilles følgende

1. Henrik Lek, Rummens agre 9, 5985 Søby
2. Janne Degn Skalkam, Teglgade 13. st. 3, 5960 Marstal

DH-Ærø oplyser:

- at man gerne ser, at stedfortræderne er udpeget prioriteret og ikke som personlige stedfortrædere. Baggrunden herfor er at overskuddet hos de indstillede kan variere meget. For ikke at skulle foretage omindstilling i løbet af perioden vil den prioriterede rækkefølge være en optimal løsning.
- at der findes kommuner, der har denne løsning for stedfortrædere.

Retsgrundlag:

Den sociale retssikkerhedslovs § 37 a, jf. lovbekendtgørelse nr. 354 af 2025-04-02 samt § 1 og 2 i bekendtgørelse nr. 580 af 2022-05-09 om råd på det sociale område.

Vedtægter for Ærø Kommunes Handicapråd godkendt 25. april 2025.

Administrativ bemærkning:

Sekretariatet oplyser, at følgende fremgår af § 3 - nr. 3 og 4 i Handicaprådets vedtægter:

3. Der udpeges en personlig stedfortræder for hvert medlem af rådet, som deltager i rådets møder ved det ordinære medlems forfald.

4. Det er muligt at være stedfortræder for flere medlemmer, såfremt det ikke er muligt at udpege personlige stedfortrædere for alle DH's medlemmer.

Sekretariatet vurderer, at det indenfor rammerne af vedtægterne vil være muligt for kommunalbestyrelsen at imødekomme ønsket fra DH-Ærø, således at det sikres, at der er stedfortrædere ved medlemmernes eventuelle forfald.

Økonomi:

Ikke relevant.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at kommunalbestyrelsen godkender indstillingen af medlemmer og stedfortrædere fra DH-Ærø for valgperioden 2026-2029.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Sekretariatets indstilling blev godkendt.

Bilag

Indstilling til Handicaprådet 2026-2029

Vedtægter for Handicaprådet 2025

Punkt 10: Boliganalyse 2025

S2025-3033

Indledning:

Boliganalysen forelægges til orientering, idet det forventes, at analysen vil indgå som grundlag for de kommende års strategiske arbejde med udvikling af boliger og øget bosætning på Ærø.

Sagsfremstilling:

Ærø Kommune har fået udarbejdet en ny boliganalyse af konsulentvirksomheden Datic. Analysen giver et aktuelt billede af udviklingen i befolkningen og befolkningens sammensætning, af udviklingen i boligmarkedet og i til- og fraflytningen, og giver på baggrund af data af et kvalificeret bud på det fremtidige boligbehov. Analysen ses i bilaget.

Analysen viser blandt andet, at Ærø over de seneste 10 år har mistet 7 % af sin befolkning, og at der uden indsatser må forventes et yderligere fald frem mod 2050.

Samtidig viser analysen også et positivt ærøsk boligmarked, hvor priserne på boliger de seneste år er steget med 33 %, og at liggetiderne på Ærø er lave.

Analysen peger specielt på et behov for flere og varierede boliger, herunder især flere lejeboliger, der kan understøtte et boligbehov hos seniorer og tilflyttere. Ifølge analysen kan den nuværende boligstruktur med et faldende antal lejeboliger være en barriere for både at fastholde nuværende borgere og tiltrække nye tilflyttere.

På baggrund af analysen, afsluttes med 4 temaer med anbefalinger, der i forkortet form er:

1. Boliger: Byg flere lejeboliger til seniorer og tilflyttere
2. Tilflyttere: Tydelig kommunikation mod udvalgte målgrupper, der søger natur og fællesskaber
3. Branding: Positioner Ærø som "den nære natur-ø"
4. Investorrekruttering: lav et grundmateriale til investorer og inviter potentielle investorer indenfor ejendomsmarkedet til dialog

På temamøde i kommunalbestyrelsen den 5. november 2025 blev boliganalysen forelagt til en første drøftelse. Kommunalbestyrelsen drøftede analysen og dens hovedresultater, og lagde især vægt på følgende:

- Behov for flere lejeboliger: arbejd systematisk med området i form af kortlægning af muligheder, og udarbejde materiale i form af fx investor-prospekt.
- Øget tilflytning, herunder markedsføring og branding: fortællingen om Ærø, de positive historier og fokus på målgrupper
- Vi skal tænke både i konkrete muligheder og projekter, men indenfor en samlet strategi med et helhedsfokus

Analysen og dens anbefalinger skal indgå som et vigtigt grundlag, når den nye kommunalbestyrelse tiltræder 1. januar 2026 og fastlægger de politiske mål og handlinger for valgperioden 2026-2029. Anbefalingerne fra boliganalysen vil således give retning for arbejdet med at sikre attraktive boliger, fastholde nuværende borgere og tiltrække nye.

Historik:

Kommunalbestyrelsen godkendte i 2025 politiske mål, herunder mål nr. 2 om "Flere boliger". "Flere boliger" skulle sætte fokus på initiativer, der kan imødekomme nuværende og kommende borgeres behov for en moderne bolig, der er tilpasset deres behov.

Målet indeholder igangsættelse af en boliganalyse, som analyserer boligbehov og anviser investeringsmuligheder. Analysen skulle danne baggrund for vurdering og tilpasning af en række af de mulige indsatser, der var formuleret i under målet om Flere boliger.

Kommunalbestyrelsen afsatte desuden 80 tkr. på budget 2025 til formålet. På den baggrund er der indgået aftale med konsulentfirmaet Datic, der udfører forskellige former for bosætnings- og boligbehovsanalyser for danske kommuner. analysen blev igangsat i august 2025, og afsluttet i november 2025.

Tværgående politikker:

De politiske mål 2024-2025.

Udviklingsstrategien 2022-2025.

Økonomi:

Der er i budget 2025 afsat 80 tkr. til udarbejdelse af en boliganalyse under Økonomi- og erhvervsudvalgets område.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Kommunaldirektøren indstiller:

- At boliganalysen og dens anbefalinger indgår som en del af grundlaget for den nye kommunalbestyrelses arbejde med at fastlægge strategier og mål for valgperioden 2026-2029
- At boliganalysen tages til efterretning

Beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 2022-2025 04-12-2025

Knud Borck deltog ikke under punktet.

Kommunaldirektørens indstilling anbefales godkendt.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Økonomi- og erhvervsudvalgets indstilling blev godkendt.

Bilag

Boliganalyse_Ærø Kommune_2.0_ENDELIG

Punkt 11: Forlængelse af gågaden i Marstal

S2025-3442

Indledning:

Det er blevet undersøgt om der kan etableres kørsel tilladt gennem gågaden ved Prinsensgade.

Sagsfremstilling:

Der blev ved Teknik-, miljø- og havneudvalgsmødet den 16-09-2025 besluttet at administrationen undersøger muligheden, for en sivegade ved Prinsensgade gennem det nye stykke af gågaden

Administrationen har følgende bemærkninger til etablering af sivegade:

Formålet med projektet er at skabe en sammenhængende, tryk og attraktiv bymidte, hvor fodgængere kan færdes sikkert og opholde sig uden konflikt med biltrafik. En forlængelse af gågaden til Marstal Torv vil styrke forbindelsen mellem torvet og den eksisterende handelsgade og samtidig understøtte byliv, detailhandel og ophold i området.

Tilladelse til bilkørsel i den planlagte gågadeforlængelse vurderes ikke at være forenelig med trafiksikkerhedsmæssige hensyn. Området forventes en højere fodgængeraktivitet en ændring af byrumsmæssig udformning i forhold til belægning, blomsterkummer mv. samt snævre oversigtsforhold vil ikke gøre strækningen egnet til blandet trafik. Selv lav hastighed skaber utryghed blandt fodgængere - særligt for børn.

Gågader er etableret med det primære formål at skabe trygge og attraktive byrum for fodgænger, hvor ophold, handel og byliv kan udfolde sig uden risiko for konflikt med motorkøretøjer. Bilkørsel i gågadezonen vil væsentligt forringe trafiksikkerheden og være i modstrid med det oprindelige formål med etableringen af sammenhængende gågadeforløb fra torvet i syd til SuperBrugsen i nord.

Desuden er Prinsensgade ikke nødvendig som gennemkørsels rute, da alternative veje allerede findes i det omkringliggende vejnet.

Derudover har vi bedt politiet om at komme med deres vurdering og anbefaling. Her bliver der ligeledes påpeget at en gågade efter færdselslovens bestemmelser som udgangspunkt er et færdselsareal forbeholdt for fodgængere. Kørende færdsel i en gågade kan alene tillades i særlige tilfælde, typisk hvor der er tale om nødvendig kørsel, eksempelvis tidsbegrænset varelevering, renovation eller anden samfundsmæssig vigtig funktion. En generel adgang for biltrafik i en gågade udvander selve formålet med etableringen af et bilfrit byrum/gågade.

Konklusionen af administrationen og politiets vurdering er, at en lukning af Prinsensgade for gennemgående biltrafik vil have en klart positiv effekt på trafiksikkerhed, tryghed og byliv og bør være den mest bymæssigt ønskelige løsning, for det der ønskes for Marstal bymidte. Det er også vigtigt at pointere, at der fortsat er alternative ruter til biltrafik som kan benyttes uden væsentlig forlængelse af kørselsafstanden. Disse ruter vurderes ikke at udgøre en omvej af betydning og kan uden problemer håndtere den trafik der i dag benytter Prinsensgade som gennemkørsel.

Administrationen indstiller, at der træffes beslutning om:

1. At Prinsensgade lukkes for gennemkørende trafik. Der skiltes med blind vej skilt og billister kan stadig tilgå Prinsensgade via Tværgade.
2. At der tillades gennemkørende trafik gennem den nye forlængelse af gågaden. Der skiltes med gågadezone og bilerne bør færdes med lav hastighed i henhold til færdselsloven .

Historik:

Der er afsat penge til projektet ved prioriteringsdebatten for budget 2025

Der er ved møde i Teknik-, miljø- og havneudvalgsmødet den 16-09-2025 tilføjet bemærkning om, at administrationen undersøger muligheden for en sivegadeløsning.

Retsgrundlag:

Færdselsloven

Økonomi:

Ved etablering af sivegade, kommer der yderligere omkostninger til skiltning.

Sagen afgøres af:

Teknik-, miljø- og havneudvalget

Indstilling:

Park og Vej indstiller, at Prinsensgade lukkes for gennemkørende trafik.

Beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 2022-2025 25-11-2025

Et flertal i teknik-, miljø- og havneudvalget bestående af Leo Holm, Inga Blom Thomas og Jens Weiss godkender, at der tillades gennemkørende trafik gennem den nye forlængelse af gågaden. Der skiltes med gågadezone og bilerne bør færdes med lav hastighed i henhold til færdselsloven.

Ole Wej Petersen og Johannes Renneberg ønsker at følge Politiets indstilling, og at Prinsensgade skal lukkes for gennemkørende trafik. De ønsker at gøre brug af standsningsretten og hæver sagen til Kommunalbestyrelsen.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Liste M stillede følgende forslag:

"Ærø I Centrum vil derfor stille forslag om at Marstal gågade - Kirkestræde - omlægges til sommer gågade fra ca. april til september, hvor så, som nu i Nørregade, Kongensgade, Strandstrædet er krydsende sivegade.

Dette burde så også gælde for Prinsensgade.

Gaden står gabene tom i 65 til 70 % af tiden på året og det er et stort irritationsmoment for mange ikke at kunne cykle eller køre med lav fart gennem gaden i den mørke tid"

Man kun evt. ensretter gaden for biler i vintermånederne!

Der blev stemt om indstilling fra mindretallet i Teknik-, miljø- og havneudvalget.

For stemte: Liste A, Æ og F (6 stemmer)

Imod stemte: Liste C, P, M, O og Iza Alfredsen (8 stemmer)

Forslaget var hermed bortfaldet.

Der blev stemt om forslaget fra Liste M.

For stemte: Liste M (1 stemme)

Imod stemte: Liste A, Æ, F, O, Knud Borck, Frank Thorsted, Mads Boeberg Hansen, Iza Alfredsen (11 stemmer)

Undlod at stemme: Liste P og Leo Holm (2 stemmer)

Forslaget var hermed bortfaldet.

Der blev stemt om indstilling fra flertallet i Teknik-, miljø- og havneudvalget.

For stemte: Liste C, P, M, O og Iza Alfredsen (8 stemmer)

Imod stemte: Liste A, Æ og F (6 stemmer)

Forslaget var hermed vedtaget.

Supplerende sagsfremstilling:

Teknisk afdeling, 15. december 2025:

Der er tilgået supplerende materiale til Teknik-, miljø- og havneudvalget i forlængelse af udvalgets behandling af sagen, som kun er sendt til udvalget. Det vedrører den tekniske opbygning belægningen, der er brugt til forlængelsen af Kirkestræde til torvet.

Oplysningen kan være relevant for kommunalbestyrelsens behandling, hvorfor mails og mailtråden, hvori dette er beskrevet, er vedlagt.

Bilag

SV: Prinsensgade/Kirkestræde.

Anbefaling fra Fyns Politi

Punkt 12: Kommunens bygninger - Den fremtidige anvendelse af bygningerne på det gamle værft på Ærøskøbing Havn

S2025-4297

Indledning:

Stillingtagen til nedsættelse af en arbejdsgruppe med henblik på at få udarbejdet en plan for den fremtidige anvendelse af bygningsmassen på Ærøskøbing Havn 4 - 4D, efter at Udviklingsfonden har afviklet sine aktiviteter på Det gamle Værft til årsskiftet 2025/2026.

Sagsfremstilling:

Udviklingsfonden har besluttet at afvikle sine aktiviteter knyttet til bygningsmassen omkring det gamle værft på Ærøskøbing Havn. Der skal derfor træffes beslutning om bygningernes fremtidige anvendelse.

Bygningsmassen

Bygningsmassen består af følgende:

- **"Den blå hal"**, Ærøskøbing Havn 4D. "Den blå Hal" er en uisoleret bygning uden vand og afløb eller indlagt fjernvarme.
- **Værftsbygningen**, Ærøskøbing Havn 4A (offentligt toilet), 4B og 4C. Værftsbygningen er fra 2013 og rummer en værftshal med indbygget smedeesse, nogle kontorlokaler, et køkken og toiletfaciliteter. Desuden er der et offentligt toilet i bygningen.
- **Snedkerbygning og lagerbygning incl. spilhus og bedding**, Ærøskøbing Havn 4. Snedkerbygningen og lagerbygningen er gamle, uistandsatte bygninger, der fremstår udvendig såvel som indvendig som de gjorde, da Ærøskøbing Værft for år tilbage anvendte bygningsmassen. Bygningen er sammenbygget med Ærøskøbing Havn 4E, der er et offentligt toilet, Ærøskøbing Havn 4F -Turist- og erhvervskontoret, og Ærøskøbing Havn 4G der for nuværende er restaurant. Beddingen er istandsat i 2014, men lever ikke op til miljøkravene for et beddingsanlæg, hvis anlægget skal kunne anvendes til skibsrenovering. Beddingsanlægget er ikke længere forsikret.

Før Udviklingsfonden fraflytter, vil de forskellige bygninger og udendørsarealer i overvejende grad være blevet ryddet for inventar og affald. Skibsskroget vil være bortskaffet til ophugning og overdækningen mod Ærøskøbing Havn være fjernet.

Det er endnu uklart i hvilket omfang de opstillede skibscontainere og div. småbygninger fjernes.

Lejerne i bygningen er blevet opsagt af Udviklingsfonden til fraflytning ultimo 2025. Bygningsmassen må således samlet set betragtes som funktionstømt til årsskiftet.

Henvendelser til kommunen siden lukningen af Udviklingsfonden blev offentliggjort

Efter offentliggørelse af lukningen af Udviklingsfonden, er der modtaget forskellige henvendelser om leje og udlån af bygningsmassen til forskellige formål.

Der er modtaget ønske om at overtage lejemålet af "Den blå Hal" til fortsættelse af butiksdriften, om leje af kontorlokaler i værftshallen, forslag til benyttelse til div. kulturarrangementer, skaterpark, crossfit/træningsaktiviteter mv.

Der har været henvendelse om benyttelse af beddingen, ligesom nogle foreninger ønsker at anvende lokaler som hidtil, til forskellig former for opbevaring af materiel.

I forbindelse med flytningen af "Fylla" til Marstal Havn, er der ønske om fortsat at opbevare dele af "Fyllas" udstyr i bygningsmassen.

Senest har Salling Group vist interesse for at anvende "Den blå Hal" og måske en del af Værftshallen i en periode på 3 måneder i forbindelse med ombygningen af butiksfaciliteterne på havnen.

Administrationen indleder en dialog med alle interessenter om mulighederne for at anvende (dele af) hallerne. For nogles vedkommende dog først fra 1. april 2026.

Opsagte lejemål

Lokale til kontor- og terapiformål.

Lokale til coach + benyttelse af værftshallen til træning.

Lokale til PHD studerende psykolog.

Lokale til grafisk virksomhed.

Brug af smedje.

Aktiviteterne omkring "Havværk".

Post Nord (personalefaciliteter)

Ikke opsagte lejemål

Nordea (pengeautomat)

Bookede arrangementer i 2026

Uge 31 - Jazzfestival.

Uge 35 - Allo Kombo magifestival.

Fremtidsscenarier

Det vil sandsynligvis være muligt at videreføre lejemålene/eller indgå nye lejemål i en kortere periode, på den præmis, at lejerne selv skal varetage daglig renholdelse af bygningerne. De fleste lejere har på en eller anden vis været involveret i den daglige drift af Det gamle Værft tidligere, men det er klart at energien på stedet ændres, når Udviklingsfonden ophører med sine aktiviteter. En korttidsudlejning til forskellige aktører, både erhvervsdrivende og forskellige foreninger, kan sikre at området i overgangsperioden 2026, fortsat er et levende sted, hvor mennesker mødes til forskellige aktiviteter, kulturarrangementer m.m.

Administrationen foreslår, at der nedsættes en arbejdsgruppe, som i første halvår af 2026 udarbejder modeller for, hvordan bygningsmassen kan anvendes i fremtiden. Herunder hvilket strategisk fokus, Kommunalbestyrelsen ønsker at anlægge: en økonomisk-besparelsmæssig vinkel (afvikling) eller en strategisk udviklingsorienteret vinkel (investering, primært fondsfinansieret).

Arbejdsgruppen skal kvalificere det videre arbejde og sikre involvering af kulturinstitutioner, foreninger og øvrige relevante interessenter, med henblik på at fremlægge udkast til en udviklingsplan for Kommunalbestyrelsen i sensommeren 2026.

Bygningsmassen omkring det gamle værft udgør et særdeles centralt og identitetsskabende område på Ærøskøbing Havn. Området er det første møde mange besøgende har med Ærø og fungerer derfor som en væsentlig del af både byens og øens ansigt udadtil. Bygningerne rummer for nuværende et unikt kulturhistorisk miljø, der vidner om Ærøskøbings maritime traditioner og lokale håndværkskultur.

Med udgangspunkt i kommunens overordnede udviklingsstrategi om blandt andet af værne om Ærø Maritime og historiske kulturarv samt visionerne om bl.a. Ærø som Børnenes Ø og Ærø som Uddannelses-ø, vurderes det, at området rummer et betydeligt potentiale for fortsat aktiv anvendelse til gavn for både borgere, uddannelsesinstitutioner, erhverv og turisme.

En fremtidig plan for bygningsmassen bør derfor ikke alene tage udgangspunkt i en økonomisk betragtning, men i høj grad også i et strategisk udviklingsperspektiv, hvor området bruges som løftestang for lokale uddannelsesinitiativer, kulturaktiviteter samt borger- og besøgsrettede formål, som dermed også understøtte Ærø Kommunes strategier og politikker.

Særligt opmærksomhedspunkt:

I forbindelse med Udviklingsfondens afvikling af det gamle værft skal smedjen afvikles og det tilhørende værktøj sælges.

Projektet Havværk, hvor der tilbydes traditionelle historiske håndværksorienterede aktiviteter til øens unge i deres fritid har været en stor succes - også i Campus Ærø-regi.

I samarbejdet mellem Ærø Kommune, Campus Ærø og Marstal Navigationsskole er et vigtigt fokus visionen om 'Ærø som Uddannelses-ø'. Herunder det forberedende arbejde med at understøtte mulighederne for at skabe de bedste rammer for den nye erhvervs- og professionsrettede gymnasieuddannelse (epx), der også rummer håndværksorienterede uddannelses tilbud, og hvor Ærø er udpeget som uddannelsessted. I sammenhæng med dette arbejdes der også på at få øvrige håndværksorienterede uddannelses tilbud som FGU og STU til Ærø. Desuden er der fokus på at skabe gode muligheder for at kunne tilbyde Juniormesterlære.

Ærø har været på forkant med udviklingen i forhold til at udbyde håndværksorienterede aktiviteter til unge, hvor der er mulighed for at prøve kræfter med traditionelle (maritime) håndværksfag i autentiske værkstedsmiljøer. En udvikling, der nu også er fokus på andre steder i landet. Det indebærer, at der er stor efterspørgsel på originalt værktøj til de traditionelle håndværksfag - ikke mindst til smedeværksteder.

Værktøjet er udbudt til salg, og Ærø Kommune har mulighed for at købe det til en samlet pris på 60.600 kr. (Den store unikke smede-esse hører til bygningen og kan ikke umiddelbart flyttes.)

Campus Ærø, har en stor interesse i at bevare smedjen i Havværk, og på sigt udvikle tilbud, hvor smedjen og den store esse i værkstedet anvendes. Campus Ærø kan medfinansiere udgiften til værktøj med 20.000 kr. og restfinansieringen på de 40.600 kr. kan findes på TMHUs ramme, hvorved der ikke er behov for en tillægsbevilling.

Med opkøbet af værktøjet kan vi sikre bevaring af et traditionelt smedjeværkstedsmiljø på Ærø. Derved vil kommunen også fremadrettet få mulighed for at tilbyde et attraktivt og originalt værkstedsmiljø, blandt andet til den praktiske læringsdel af den fremtidige EPX-uddannelse samt øvrige uddannelser.

Administrationen fremlægger senere en mere uddybende beskrivelse af modeller for, hvordan Havværks-aktiviteter og -værksted kan driftes fremadrettet.

Historik:

Kommunalbestyrelsen besluttede den 19. februar 2025, at ophæve Partnerskabsaftale mellem Udviklingsfonden og Ærø Kommune, med henblik på i stedet at indgå lejekontrakter vedrørende bygninger og anlæg, som var tilpasset de daværende aktiviteter i "Det gamle Værft". Herunder også fritage Udviklingsfonden for betaling af husleje i 2024 og yde et driftstilskud i 2025.

Kultur- og socialudvalget behandlede den 20. maj 2025 en indsendt forretningsplan for Udviklingsfondens videre arbejde, herunder meddelelse af et driftstilskud på 400 tkr. samt huslejeafald i perioden 2026-2030 mm. Udvalget tog forretningsplanen til efterretning og anbefalede ansøgningen videresendt til prioriteringsdebatten.

Retsgrundlag:

Ingen.

Tværgående politikker:

Ærø Kommunes Udviklingsstrategi 2022-2025.

Personaleforhold:

Ingen.

Økonomi:

Der er løbende givet huslejefritagelse til Udviklingsfonden ligesom der i 2025 er ydet driftstilskud til stedet. I kommunens budget er der i 2025 budgetteret med en nettoindtægt på 124 tkr. i husleje.

Dette er opgjort som huslejeindtægter på 228 tkr. og udgifter til vedligehold på 104 tkr. Disse beløb stiger i 2026 til en indtægt på 233 tkr. og udgifter til vedligehold på 105 tkr., dvs. nettobeløb på 128 tkr. Budgettet for 2026 er ikke tilpasset i

forhold til Udviklingsfondens fraflytning til årsskiftet.

I forbindelse med ophævelse af partnerskabsaftalen i foråret, er der i 2025 i stedet for huslejeindtægt fra Udviklingsfonden, indgået lejekontrakter med en husleje på 31 tkr. fra Ærøskøbing Havn 4D (Den blå Hal), 75 tkr. fra Ærøskøbing Havn 4F (Turist og Erhverv) og 36 tkr. fra Ærøskøbing Havn 4G (café/restaurant). Værftshallen og de øvrige anlæg er i 2025 stillet vederlagsfrit til rådighed for Udviklingsfonden.

Lejekontrakten med Nordea om pengeautomaten i Den blå Hal skal tilbageføres til Ærø Kommune. Den har en lejeværdi på ca. 31 tkr.

De planlagte koncerter i 2026 giver en bruttoindtægt på 30 tkr.

Lejemålene i øvrigt vil kunne give en lejeindtægt på ca. 100 tkr. i 2026.

Der vil i forbindelse med aktiviteter og udlejning være driftsudgifter til bygningsmassen, herunder el, varme og internet.

Der vil i 2026 desuden være en besparelse for kommunen idet lejeudgiften til det offentlige toilet på 37 tkr. bortfalder.

Det vurderes på den baggrund godt at kunne forsvares at fortsætte lejemålene i bygningen i 2026 på tilnærmelsesvis samme vilkår som for hidtil, dog med den præmis at lejerne selv skal varetage rengøring af toiletter og køkkenfaciliteter.

Økonomisk påtegning:

Løn og Økonomi bemærker, at der i Budget 2026 forventes der huslejeindtægter på 233 t.kr. årligt i 2026 og frem og vedligeholdelsesudgifter for 105 t.kr. I økonomiafsnittet er der angivet flere kilder til indtægter, som tilsammen vurderes at kunne indbringe et samlet beløb på mindst de budgetterede huslejeindtægter.

Indeværende sag giver ikke anledning til ændringer i budgettet. Når de konkrete beløb fra de enkelte kontrakter kendes, kan budgettet rettes til ifm. budgetopfølgningen i foråret 2026. Ligeledes kan budgettet for 2027 og frem rettes til, når den fremtidige plan for anvendelse af bygningerne ligger klar.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Administrationen indstiller at, teknik-, miljø- og havneudvalget samt kultur- og socialudvalget anbefaler, at:

1. direktionen nedsætter en arbejdsgruppe, som får til opdrag at belyse muligheder og potentialer for en aktiv og samfundsmæssigt værdiskabende anvendelse af området - i samarbejde med kulturinstitutioner, turist- og erhvervsforeningen, foreninger og andre aktører. Arbejdsgruppen fremlægger forslag til løsningsmodeller til politisk behandling august 2026.
2. administrationen bemyndiges til at indgå korttidslejekontrakter for 2026 i det omfang det er muligt i den eksisterende bygningsmasse.
3. Ærø Kommune og Campus Ærø opkøber Havværks værkstedsfaciliteter, med den ovennævnte finansiering.

Beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 2022-2025 25-11-2025

Teknik-, miljø- og havneudvalget anbefaler, at:

1. direktionen nedsætter en arbejdsgruppe, som får til opdrag at belyse muligheder og potentialer for en aktiv og samfundsmæssigt værdiskabende anvendelse af området - i samarbejde med kulturinstitutioner, turist- og erhvervsforeningen, foreninger og andre aktører. Arbejdsgruppen fremlægger forslag til løsningsmodeller til politisk behandling august 2026.

Udvalget indstiller desuden, at relevante aktører indgår direkte i arbejdsgruppen.

3. Ærø Kommune og Campus Ærø opkøber Havværks værkstedsfaciliteter, hvoraf den kommunale finansiering sker under Teknik-, miljø- og havneudvalgets ramme.

Indstillingens punkt 2 vedr. at administrationen bemyndiges til at indgå korttidslejekontrakter for 2026 i det omfang det er muligt i den eksisterende bygningsmasse, afventer beslutning fra drøftelsen af det ekstraordinære punkt vedr. Netto.

Beslutning på Kultur- og Socialudvalget 25-11-2025

Indstilling 1, 2 og 3 anbefales godkendt.

Beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 2022-2025 04-12-2025

Knud Borck deltog ikke under punktet.

Kultur- og socialudvalgets indstilling anbefales godkendt.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Der blev stemt om indstillingen fra Teknik- miljø- og havneudvalget.

For stemte: Liste A, C, F, P, M, O og Iza Alfredsen (13 stemmer)

Undlod at stemme: Liste Æ (1 stemme)

Forslaget var hermed vedtaget.

Det blev præciseret, at det var nuværende brugere, som skulle indgå i arbejdsgruppen.

Bilag

Kortbilag - Ærøskøbing Havn 4 - 4G

Punkt 13: Grøn Trepert - Principvedtagelse af omlægningsplan for Det sydfynske Øhav

S2025-609

Indledning:

I juni 2024 indgik regeringen, Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening og en række øvrige organisationer den såkaldte "Grønne Trepartsaftale", der skal forbedre havmiljøet, sikre mere natur og omstille landbruget til en mere klimavenlig produktion.

Den Lokale Trepert for Det sydfynske Øhav har nu opnået enighed om en omlægningsplan for landbruget på sydfyn og øerne. Omlægningsplanen skal behandles og principvedtages i de fire kommunalbestyrelser omkring Øhavet mhp. at de enkelte projekter kan igangsættes.

Sagsfremstilling:

Som en del af den Grønne Trepert er der nedsat lokale treparter omkring hvert vandopland. Denne omlægningsplan vedrører vandoplandet Det sydfynske Øhav, og er udarbejdet den lokale trepart i enighed blandt repræsentanterne fra Nyborg, Langeland, Ærø, Fåborg-Midtfyn og Svendborg kommuner, samt de lokale repræsentanter fra Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening og Landbrugets organisationer.

De lokale treparter har fået til ansvar at planlægge og følge den lokale omlægning af landbruget, og har i 2025 skullet udarbejde en omlægningsplan for, hvilke landbrugsarealer der kan omlægges til bl.a. vådområder, skov og braklægning for at reducere kvælstofudledningen til havet. Den lokale trepart er forpligtet til løbende at opdatere omlægningsplanen, så den altid anviser en realiserbar vej til indfrielse af de nationalt fastlagte mål om god økologisk tilstand i Det sydfynske Øhav.

Kommunalbestyrelserne skal senest i december 2025 principvedtage omlægningsplanerne for landbruget. Kommunalbestyrelsen skal tilslutte sig, at Ærø Kommune og den lokale trepart for Det sydfynske Øhav arbejder videre med de projekter, der foreligger på nuværende tidspunkt.

Principvedtagelsen er ikke bindende for de enkelte projekter, men er en tilkendegivelse fra kommunen om, at der arbejdes videre med at konkretisere projekterne i de udpegede områder, i dialog med lodsejerne.

De enkelte projekter skal godkendes og myndighedsbehandles i Ærø Kommune eller Svendborg Kommune under det forpligtende samarbejde, i takt med at de bliver konkrete. Teknik-, miljø- og havneudvalget vil løbende blive forelagt status på arbejdet.

På baggrund af omlægningsplanen vil Svendborg Kommune, på Ærø Kommunes vegne, gå i dialog med de relevante lodsejere mhp. konkretisering og realisering af projekterne. Staten har afsat en pulje på 43 mia. kr. til værditabskompensation til de berørte lodsejere, men det er kommunerne, der skal løfte arbejdet med at forberede og igangsætte størstedelen af projekterne.

Vedlagt er et kort, der viser projekterne i omlægningsplanen, samt den aftaletekst, som treparten har udarbejdet i forbindelse med omlægningsplanen.

Hovedindhold i omlægningsplanen

Omlægningsplanen indeholder i alt 307 skitseprojekter, der til sammen reducerer kvælstofudledningen med 256 tons, svarende til en målopfyldelse for delvandoplandet Det sydfynske Øhav på 127 procent. Dette betyder, at der er en buffer således at målet fortsat nås, selvom enkelte projekter ikke kan realiseres.

Planen sikrer derudover tilstrækkelig målopfyldelse i de enkelte delvandoplande omkring Det sydfynske Øhav og en balanceret omlægning af landbruget på tværs af de enkelte kommuner. Ærø Kommune vurderer derfor, at den lokale treparts omlægningsplan lever op til de nationale krav til omlægningsplanerne.

Omlægningsplanen udpeger derudover i alt 2.663 hektar til potentiel skovrejsning. Arealerne er valgt ud fra, hvad der allerede er udlagt til skovrejsning, samt de arealer, der samtidig kan sikre grundvandsbeskyttelse. Den præcise placering

af skovrejsningen skal konkretiseres i 2026.

Endeligt peger omlægningsplanen på potentialet for et stort, sammenhængende naturområde omkring Den sydfynske Højderyg.

Skovrejsningen i omlægningsplanen vil have en væsentlig positiv påvirkning af klimaet. På tværs af de fire kommuner forventes skovrejsningen at binde i alt 32.411 ton CO₂ pr. år.

CO₂-reduktionen i Ærø Kommune vil blive beregnet i 2026, når arbejdet med skovrejsning konkretiseres.

Omlægningsplanen er blevet fagligt verificeret i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Lodsejerdialog

Oplægningsplanen forventes i alt at kunne påvirke mere end 1.000 ha i Ærø Kommune. På tværs af omlægningsplanerne for Lillebælt/Fyn og Det sydfynske Øhav, er skitseprojekter på Ærø for udtagning af 19 ha. lavbundsjord og plantning af 67 ha. skov. De berørte lodsejere er orienteret om omlægningsplanen via Digital post, og der har været afholdt to orienteringsmøder, hvor det var muligt at stille spørgsmål og bidrage med forslag til potentielle projekter.

Historik:

Der er afholdt temamøde for kommunalbestyrelsen om grøn trepart den 3. september 2025.

Retsgrundlag:

Den lokale organisering af omlægningsindsatsen er aftalebaseret og udmøntes ikke i love og bekendtgørelser.

- Rammaaftale mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen i medfør af Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark af 13. december 2024
- Aftale om et Grønt Danmark af 24. juni 2024. Aftale mellem regeringen, Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Fødevareforbundet NNF, Dansk Metal, Dansk Industri og Kommunernes Landsforening.
- Aftale om Implementering af et Grønt Danmark af 18. november 2024. Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre.
- Udkast til genbesøg af vandområdeplanerne 2021-2027. Planudkastet fastlægger det indsatsbehov for kvælstof, som omlægningsplanerne skal levere på.

Tværgående politikker:

Ingen.

Personaleforhold:

Ingen.

Økonomi:

Ærø Kommune har fået tildelt 420 tkr. af staten over årene 2025-2032 til lavbunds- og kvælstofindsats under den grønne trepart. Heraf udbetales 110 kr. i 2025 og 100 tkr. i 2026. Derudover modtager kommunen 46 tkr. i 2025 og 46 tkr. i 2026 i til "Faciliterende Lavbundsindsats" (FLI-midler).

Beløbende er ikke indarbejdet i det kommunale budget. Den samlede sum anvendes til betaling for timer til arbejdet med grøn trepart, under det forpligtende samarbejde med Svendborg Kommune.

Når de enkelte omlægningsprojekter igangsættes, så finansieres projektarbejdet via statslige puljer. Den administrative tid, der anvendes i Svendborg Kommune til myndighedsarbejde mv., som ikke kan henføres til forundersøgelse eller realisering af de konkrete projekter, afregnes via budgettet til det forpligtende samarbejde.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at:

- at kommunalbestyrelsen principvedtager, at der arbejdes videre med projekterne i omlægningsplanen for Det sydfynske Øhav,
- at kommunalbestyrelsen årligt gør status på realiseringen af omlægningsplanen.

Beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 2022-2025 25-11-2025

Teknik-, miljø- og havneudvalget anbefaler:

- at kommunalbestyrelsen principvedtager, at der arbejdes videre med projekterne i omlægningsplanen for Det sydfynske Øhav,
- at kommunalbestyrelsen årligt gør status på realiseringen af omlægningsplanen.

Beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 2022-2025 04-12-2025

Knud Borck deltog ikke under punktet.

Der blev stemt om indstillingen fra Teknik-, Miljø- og Havneudvalget

For stemte: Peter Hansted, Heidi Priebe Beck og Flemming Boye.

Imod stemte: Bent Juul Sørensen

Mindretalsudtalelse:

Bent Juul Sørensen ønskede ikke at nedlægge 15 pct. af erhvervslivet.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Der blev stemt om indstillingen fra flertallet i Økonomi- og erhvervsudvalget.

For stemte: Liste A, C, F, P, M, O og Iza Alfredsen (13 stemmer)

Imod stemte: Liste Æ (1 stemme)

Forslaget var hermed vedtaget.

Bilag

Aftaletekst ENDELIG 10.09.2025

Omlægningsplan_DSØ

Verificering af omlægningsplan_godkendelse

Punkt 14: Grøn Trepert - Principvedtagelse for omlægningsplan for Lillebælt/Fyn

S2025-436

Indledning:

I juni 2024 indgik regeringen, Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening og en række øvrige organisationer den såkaldte "Grønne Trepertsaftale", der skal forbedre havmiljøet, sikre mere natur og omstille landbruget til en mere klimavenlig produktion.

Den lokale trepart Lillebælt/Fyn dækker over arealer i følgende 7 kommuner: Nordfyns, Middelfart, Assens, Faaborg-Midtfyn, Ærø, Langeland og Odense. Den lokale trepart Lillebælt/Fyn er forbundet med den lokale trepart Lillebælt/Jylland via fire kystvandgrupper, som hver har arealer på både Jylland- og Fynsiden af Lillebælt. De to lokale treparter har derfor et fælles indsatskrav for kvælstof. Den lokale trepart/Jylland omfatter 9 jyske kommuner.

Kommunalbestyrelsen skal principvedtage omlægningsplanen for Lillebælt/Fyn.

Sagsfremstilling:

Som en del af den Grønne Trepert er der nedsat lokale treparter omkring hvert vandopland. Denne omlægningsplan vedrører vandoplandet Lillebælt/Fyn, og er udarbejdet af den lokale trepart Lillebælt/Fyn, i enighed blandt repræsentanterne fra de 7 fynske kommuner, der indgår i treparten, samt de lokale repræsentanter fra Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening og Landbrugets organisationer.

De lokale treparter har fået til ansvar at planlægge og følge den lokale omlægning af landbruget, og har i 2025 skullet udarbejde en omlægningsplan for, hvilke landbrugsarealer der kan omlægges til bl.a. vådområder, skov og braklægning for at reducere kvælstofudledningen til havet. Den lokale trepart er forpligtet til løbende at opdatere omlægningsplanen, så den altid anviser en realiserbar vej til indfrielse af de nationalt fastlagte mål om god økologisk tilstand i Lillebælt.

Kommunalbestyrelserne skal senest i december 2025 principvedtage omlægningsplanerne for landbruget. Kommunalbestyrelsen skal tilslutte sig, at Ærø Kommune og den lokale trepart for Lillebælt/Fyn arbejder videre med de projekter, der foreligger på nuværende tidspunkt.

Principvedtagelsen er ikke bindende for de enkelte projekter, men er en tilkendegivelse fra kommunen om, at der arbejdes videre med at konkretisere projekterne i de udpegede områder, i dialog med lodsejerne.

De enkelte projekter skal godkendes og myndighedsbehandles i Ærø Kommune eller Svendborg Kommune under det forpligtende samarbejde, i takt med at de bliver konkrete. Teknik-, miljø- og havneudvalget vil løbende blive forelagt status på arbejdet.

På baggrund af omlægningsplanen vil Svendborg Kommune, på Ærø Kommunes vegne, gå i dialog med de relevante lodsejere mhp. konkretisering og realisering af projekterne. Staten har afsat en pulje på 43 mia. kr. til værditabskompensation til de berørte lodsejere, men det er kommunerne, der skal løfte arbejdet med at forberede og igangsætte størstedelen af projekterne.

Vedlagt er et kort, der viser projekterne i omlægningsplanen, samt den aftaletekst, som treparten har udarbejdet i forbindelse med omlægningsplanen.

Hovedindhold i omlægningsplanen

De 4 vandoplande, som de lokale treparter har skullet forholde sig til er Lillebælt syd, hvor Ærø indgår, Lillebælt Bredningen, Lillebælt Snævringen og Nordlige Lillebælt. Alle vandoplande har særskilte kvælstofreduktionsmål, som er forsøgt fordelt mellem de respektive lokale treparter for Lillebælt/Fyn og Lillebælt/ Jylland.

Omlægningsplanen for Lillebælt/Fyn indeholder 346 skitseprojekter, der tilsammen reducerer kvælstofudledningen med ca. 540 ton, svarende til en målopfyldelse for delvandoplandene på over 100 procent. Dette betyder, at der er en buffer således at målet fortsat nås, selvom enkelte projekter ikke kan realiseres. Den lokale trepart Lillebælt/Fyn gør i aftalen dog opmærksom på, at det kan blive vanskeligt under realiseringsfasen at nå målopfyldelse i Lillebælt Snævringen, hvor omlægningsplanen omfatter en relativt stor del af landbrugsarealet.

Omlægningsplanen for Lillebælt/Jylland indeholder projekter, der tilsammen reducerer kvælstofudledningen med ca. 1.308 ton.

I delvandsopland Lillebælt syd, som omfatter Ærø, er der skitseprojekter for kvælstofreduktion på 303 ton mod et indsatskrav på 204 ton.

Der er skitseret lavbundsprojekter på i alt 2.268 ha. i omlægningsplanen.

Omlægningsplanen udpeger derudover i alt 3.027 hektar til potentiel skovrejsning. Arealerne er valgt ud fra, hvad der allerede er udlagt til skovrejsning, samt de arealer, der samtidig kan sikre grundvandsbeskyttelse. Den præcise placering af skovrejsningen skal konkretiseres i 2026.

CO₂-reduktionen i Ærø Kommune vil blive beregnet i 2026, når arbejdet med skovrejsning konkretiseres.

Endeligt peger omlægningsplanen på potentialet for et stort, sammenhængende naturområde omkring Den Sydfynske Højderyg, og en forbindelse fra det Højfynske område til Lillebælt.

Omlægningsplanen er blevet fagligt verificeret i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.

Lodsejerdialog

Oplægningsplanen forventes at kunne påvirke ca. 250 - 300 ha. i Ærø Kommune. På tværs af omlægningsplanerne for Lillebælt/Fyn og Det sydfynske Øhav, er skitseprojekter på Ærø for udtagning af 19 ha. lavbundsjord og plantning af 67 ha. skov. De berørte lodsejere er orienteret om omlægningsplanen via Digital post, og der har været afholdt to orienteringsmøder, hvor det var muligt at stille spørgsmål og bidrage med forslag til potentielle projekter.

Historik:

Der er afholdt temamøde for kommunalbestyrelsen om grøn trepart den 3. september 2025.

Retsgrundlag:

Den lokale organisering af omlægningsindsatsen er aftalebaseret og udmøntes ikke i love og bekendtgørelser.

- Rammeaftale mellem Ministeriet for Grøn Trepart og KL om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen i medfør af Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark af 13. december 2024
- Aftale om et Grønt Danmark af 24. juni 2024. Aftale mellem regeringen, Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Fødevareforbundet NNF, Dansk Metal, Dansk Industri og Kommunernes Landsforening.
- Aftale om Implementering af et Grønt Danmark af 18. november 2024. Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre.
- Udkast til genbesøg af vandområdeplanerne 2021-2027. Planudkastet fastlægger det indsatsbehov for kvælstof, som omlægningsplanerne skal levere på.

Tværgående politikker:

Ingen.

Personaleforhold:

Ingen.

Økonomi:

Ærø Kommune har fået tildelt 420 tkr. af staten over årene 2025-2032 til lavbunds- og kvælstofindsats under den grønne trepart. Heraf udbetales 110 kr. i 2025 og 100 tkr. i 2026. Derudover modtager kommunen 46 tkr. i 2025 og 46 tkr. i 2026 i til "Faciliterende Lavbundsindsats" (FLI-midler).

Beløbende er ikke indarbejdet i det kommunale budget. Den samlede sum anvendes til betaling for timer til arbejdet med grøn trepart, under det forpligtende samarbejde med Svendborg Kommune.

Når de enkelte omlægningsprojekter igangsættes, så finansieres projektarbejdet via statslige puljer. Den administrative tid, der anvendes i Svendborg Kommune til myndighedsarbejde mv., som ikke kan henføres til forundersøgelse eller realisering af de konkrete projekter, afregnes via budgettet til det forpligtende samarbejde.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller, at:

- at kommunalbestyrelsen principvedtager, at der arbejdes videre med projekterne i omlægningsplanen for Lillebælt/Fyn,
- at kommunalbestyrelsen årligt gør status på realiseringen af omlægningsplanen.

Beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 2022-2025 25-11-2025

Teknik-, miljø- og havneudvalget anbefaler:

- at kommunalbestyrelsen principvedtager, at der arbejdes videre med projekterne i omlægningsplanen for Lillebælt/Fyn,
- at kommunalbestyrelsen årligt gør status på realiseringen af omlægningsplanen.

Beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 2022-2025 04-12-2025

Knud Borck deltog ikke under punktet.

Bent Juul Sørensen ønskede sagen afvist, da der ikke foreligger nogen signaturforklaring.

Der blev stemt om forslaget fra Bent Juul Sørensen.

For stemte: Bent Juul Sørensen

Imod stemte: Peter Hansted, Heidi Priebe Beck og Flemming Boye

Forslaget var hermed bortfaldet.

Der blev stemt om indstillingen fra Teknik-, Miljø- og Havneudvalget

For stemte: Peter Hansted, Heidi Priebe Beck og Flemming Boye.

Imod stemte: Bent Juul Sørensen

Mindretalsudtalelse:

Bent Juul Sørensen ønskede ikke at nedlægge 15 pct. af erhvervslivet.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Der blev stemt om indstillingen fra flertallet i Økonomi- og erhvervsudvalget.

For stemte: Liste A, C, F, P, M, O og Iza Alfredsen (13 stemmer)

Imod stemte: Liste Æ (1 stemme)

Forslaget var hermed vedtaget.

Bilag

Verificering af omlægningsplan Lillebælt/Fyn

Præsentation af omlægningsplanen_Lillebælt_Fyn

Kortbilag - Omlægningsplan Lillebælt Syd, Ærø

Aftale om omlægningsplan 2025 - Lillebælt Fyn_underskrifter

MARS_rapport_LT_Lillebælt_Fyn

KVG_Lillebælt Bredningen

KVG_Lillebælt Snævringen

KVG_Lillebælt Syd

KVG_Nordlige Lillebælt

Punkt 15: Byfornyelsesprogrammet - Et levende Marstal

S2025-187

Indledning:

Udvalget skal tage stilling til om byfornyelsesprogrammet skal sendes i høring i 8 uger.

Sagsfremstilling:

På baggrund af kommunalbestyrelsens beslutning den 21. maj 2025 om at igangsætte en udarbejdelse af et byfornyelsesprogram har administrationen sammen med en følgegruppe bestående af Marstal Lokalforsamling, Marstal Handelsforening, Bevaringsforeningen Snorren, Torvegruppen og Ærø Turist & Erhverv udarbejdet et udkast til byfornyelsesprogrammet "Et levende Marstal". Programmet har som vision at Marstal skal være en by fyldt med liv. Byen skal være levende og et sted hvor handel, historie og søfart mødes i et fælles byrum. Åbent, grønt og aktivt hele året. Med det udgangspunkt er programmet bygget op om tre indsatsområder, som hver især har en række indsatser knyttet til sig.

Vores mødesteder (Indsatsområde 1) har som formål at binde gågaden sammen, så der både er liv og aktivitet i den sydlige og nordlige del.

For at opfylde det formål er der fire indsatser.

- En forundersøgelse af borgerhus
 - Undersøgelsen skal afdække hvilke muligheder, herunder økonomiske, der er for at omdanne Torvecentret til et nyt borgerhus. Det skal afklares hvilke aktiviteter borgerhuset skal rumme, behovet for ombygning og hvordan det skal driftes fremover.
- Opholds- og oplevelsesrum
- Forskønnelse af Marstal Torv
- Synliggørelse af svømmehal

Et fælles løft til gågaden (Indsatsområde 2) har som formål at det historiske Marstal skal træde tydeligere frem gennem en forskønnelse af bymidten

For at opfylde det formål er der tre indsatser

- Bygningsfacader renoveres
- Udskiftning af belægning og beplantning
- Forbedre parkeringsforhold

By og havn bindes sammen (Indsatsområde 3) har som formål at der skabes forbindelse mellem byen og havnen, så liv og aktivitet kan bevæge sig mellem de to steder.

For at opfylde det formål er der tre indsatser

- Prinsensgade
 - Det skal gøres tydeligt at gaden leder op til Marstal Torv, og på den måde fungere som en ledelinje for bløde trafikanter op til byen og til gågaden.
- Snorrene
 - Snorrene skal udnyttes bedre til skabe forbindelser rundt i byen.
- Fortælleruter mv.

Der har i udarbejdsperioden været afholdt tre arbejds møder med følgegruppen på Motorfabrikken i Marstal. Derudover har følgegruppen i samarbejde med administrationen afholdt en byvandring i Marstal den 13. september 2025, hvor alle interesserede borgere kunne deltage. På byvandringen fortalte de forskellige aktører om ideerne og indsatserne i byfornyelsesprogrammet.

Teknik-, miljø- og havneudvalget drøftede på deres møde den 7. oktober 2025 byfornyelsesprogrammets indhold og budget, og tilkendegav at de ønskede at programmet blev sendt i 8 ugers høring. Derudover anbefaler administrationen at der i høringsperioden holdes et borgermøde i Marstal i samarbejde med følgegruppen. Borgermødets formål er at informere om byfornyelsesprogrammet, så interesserede klædes bedst muligt på til at indgive høringssvar. Samt give borgere mulighed for at give respons på byfornyelsesprogrammet direkte på mødet.

Siden udvalgsrådet har administrationen holdt et evalueringsmøde med følgegruppen. På mødet blev der udtrykt stor tilfredshed med forløbet med at udarbejde byfornyelsesprogrammet. Forløbet har været både inddragende og spændende, og også haft den positive afledte effekt at det har skabt et øget samarbejde på tværs af følgegruppens deltagere i andre sammenhænge.

Der forestår et arbejde med at fastlægge hvordan implementeringen af indsatserne skal ske. Følgegruppen gav her udtryk for at de meget gerne vil deltage i implementeringen af byfornyelsesprogrammet, efter at det er endeligt vedtaget. Følgegruppen kan eventuelt udvides med flere medlemmer, så gruppen favner endnu bredere. Især ønskes der en større inddragelse af unge mennesker. Enten i form af ungdomsforeninger eller enkeltpersoner.

Det foreslås at implementeringen af byfornyelsesprogrammet skal ske ud fra principperne inddragelse og momentum. Princippet inddragelse skal sikre at projekterne får en bred opbakning og lokal forankring i Marstal. Princippet momentum skal sikre at følgegruppen og de frivillige kræfter der er en del af byfornyelsesprogrammet tydeligt mærker at projekterne har høj prioritet. At den indsats borgerne lægger i projekterne, faktisk gør at projekterne bliver til virkelighed. Hvis der er for lang tid mellem projektbeskrivelser til konkrete projekter, er der stor risiko for at man ikke kan se at det arbejde man som frivillig har gjort, har betydet noget.

Organiseringen vil blive endeligt besluttet, når byfornyelsesprogrammet bliver endeligt vedtaget.

Historik:

Den 21. maj 2025 besluttede kommunalbestyrelsen at igangsætte en proces med henblik på at udarbejde et byfornyelsesprogram.

Beslutningen kom på baggrund af

- et ønske om at implementere helhedsplanen for Marstal, der blev vedtaget af kommunalbestyrelsen den 23. marts 2022.
- som led i at kommunalbestyrelsen den 17. januar 2024 vedtog kommuneplantillæg Byer og Landsbyer som udvidede bymidteafgrænsningen, og indeholdte at der skulle udarbejdes en plan for udviklingen af Marstal Havn og en revision af lokalplanen.

Den 7. oktober 2025 drøftede teknik-, miljø- og havneudvalget det endelige udkast til byfornyelsesprogrammet - Et levende Marstal. Udvalget tilkendegav, at programmet sendes i høring i 8 uger.

Økonomi:

Der er udarbejdet et overordnet budget fordelt på byfornyelsesprogrammets 10 indsatser for en femårig periode fra 2026 til 2030. Samlet er budgettet på 5,2 mio. kr. (foreløbigt tal) Midlerne til dette forventes at findes i byfornyelsesmidlerne, der er afsat eller bliver afsat i perioden 2025-2030. Den endelige økonomi fastlægges ved den endelige vedtagelse af byfornyelsesprogrammet.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller

- at byfornyelsesprogrammet - Et levende Marstal, godkendes til udsendelse i 8 ugers høring.
- at der i høringsperioden afholdes et borgermøde i Marstal.

Beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 2022-2025 25-11-2025

Teknik-, miljø- og havneudvalget anbefaler:

- at byfornyelsesprogrammet - Et levende Marstal, godkendes til udsendelse i 8 ugers høring.
- at der i høringsperioden afholdes et borgermøde i Marstal.

Beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 2022-2025 04-12-2025

Knud Borck deltog ikke under punktet.

Teknik-, Miljø- og Havneudvalgets indstilling anbefales godkendt.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Økonomi- og erhvervsudvalgets indstilling blev godkendt.

Bilag

Udkast - Et levende Marstal

Bilag - Budget og tidsplan

Punkt 16: Prioritering af ansøgninger om vedvarende energianlæg

S2025-2776

Indledning:

Der skal tages stilling til ansøgninger om nye vedvarende energianlæg og udvælgelse af projekter, det ønskes at arbejde videre med.

Sagsfremstilling:

Der har været afholdt en ansøgningsrunde for nye vedvarende energianlæg på Ærø. Ansøgningsrunden sluttede d. 1. november 2025. Der er modtaget 3 projektansøgninger.

Formålet med ansøgningsrunden var dels at sikre kendskab til alle de mulige projekter, der er på øen, så det er muligt at udvælge de bedst egnede. Dels at sikre mulighed for at alle kan og føler sig velkomne til at byde ind med mulige projekter, og endeligt skulle ansøgningsrunden sikre en mere gennemskuelig proces for borgere, projektere og politikere.

I forbindelse med ansøgningsrunden har der været afholdt et offentligt informationsmøde online d. 25. september. Der deltog 4 på mødet. Mødet havde til formål at informere om ansøgningsprocessen og afklare eventuelle praktiske spørgsmål til ansøgningsrunden. Der blev derfor ikke drøftet konkrete projekter. Videoptagelsen af mødet blev efterfølgende gjort tilgængelig på ansøgningsrundens hjemmeside, hvor alle fortsat har mulighed for at se den. Derudover har en af projekterne selv afholdt et offentligt informationsmøde for naboer om 2 af de ansøgte projekter. Der deltog cirka 80 personer på mødet. Referatet fra mødet er vedhæftet som en del af det samlede projektmateriale for Leby Kobbøl og Tværbymark-ansøgningerne.

Prioritering og vurdering af de indkomne ansøgninger

Formålet med dette punkt på dagsordenen er at prioritere blandt de 3 projekter og vælge, hvilke der skal arbejdes videre med i en kommende plan- og miljøvurderingsproces.

At et projekt udvælges, betyder ikke, at det nødvendigvis kan eller vil gennemføres. Der kan være komplikationer af forskellig art, som gør, at processen her fra og til færdigt VE-projekt går i stå eller ikke kan realiseres. Det kan fx være miljømæssige årsager, afslag på nødvendige dispensationer, politiske beslutninger eller at projektere trækker sig. En beslutning om at prioritere et eller flere af projekterne til den videre planproces, vil derfor være en foreløbig tilkendegivelse af, at man politisk ønsker at arbejde videre med projektet, som det er oplyst i ansøgningen.

På byrådsmødet d. 21. maj 2025 blev det besluttet at prioritere ansøgningerne efter nedenstående fokusområder:

- At projektet er beliggende, hvor det overholder gældende lovgivning ifht. afstandskrav til naboer mv.
- At projektet forholder sig til kommuneplanen, herunder natur-, landskabs-, kulturarvsinteresser. Herunder om der i forbindelse med projektet kan skabes merværdier i form af ny eller mere natur, bedre tilgængelighed og rekreative muligheder, større biodiversitet mv.
- At projektet beskriver dets betydning i en lokal sammenhæng, herunder f.eks. afledt erhverv, lokalt ejerskab mv.
- At projektet udpeger konkrete naboer og lokalsamfund som berøres af projektet, og beskriver hvordan udvikler vil sikre involvering og dialog med disse.

Administrationen har udarbejdet en vurdering af hver ansøgning ud fra de 4 kriterier. Vurderingerne og de indsendte ansøgninger er vedhæftet som bilag til dette dagsordenspunkt.

Sammenfatning af vurdering af de indsendte projekter

De 3 ansøgninger omfatter alle opstilling af vindmøller. To af ansøgningerne er indsendt af samme projektere, Vind 6 I/S, og omhandler 3 vindmøller ved Leby Kobbøl og 3 vindmøller ved Tværbymark. Den sidste ansøgning omhandler opstilling af 1 vindmølle ved Leby Kobbøl.

Alle 3 ansøgninger vedrører opstilling af brugte møller af samme type. De eksisterende vindmøller ved Rise Mark og Vejsnæs er ligeledes samme type. Denne vindmølletype har en højde på 100-107 meter til vingespids og har en kapacitet på 2 MW hver. Tårnhøjden er på 60-67 meter. Den forventede levetid på de brugte møller er op til 20 år.

Vind 6 I/S:

De 2 ansøgninger fra Vind 6 I/S lever op til alle 4 prioriteringskriterier.

Projektejer har redegjort for de udpegninger og forhold, som vil være fokus i en kommende miljøvurderingsproces, og har allerede udarbejdet visualiseringer, skyggediagrammer og støjberegninger, der sikrer, at de lovgivningsmæssige krav kan overholdes.

Det bemærkes, at projektet ved Tværbymark ligger inden for et bevaringsværdigt landskab og projektet ved Leby Kobbøl ligger inden for et større sammenhængende landskab. Begge udpegninger er som udgangspunkt uegnede til større tekniske anlæg. Dog er begge områder udpeget som potentielle vindmølleområder i Kommuneplan 2025. De landskabelige forhold skal afdækkes nærmere i en kommende miljøvurderingsproces.

I ejerstrukturen er indtænkt 100 % lokalt ejerskab, så projektet giver noget tilbage til lokalsamfundet. De har afholdt et indledende informationsmøde i forbindelse med ansøgningsrunden, og har redegjort for de fremmødtes kommentarer og holdninger til projekterne. De har også indtænkt en proces for, hvordan naboer og lokalsamfund fremadrettet inddrages løbende i processen blandt andet via nyhedsmails og hjemmeside.

Endelig er der indtænkt en styrkelse af tilgængeligheden til kysten i forbindelse med projekterne. Projekterne lever op til Kommuneplan 2025-2037s retningslinjer for vindmøller. Projekterne ligger inden for de udpegede egnede områder, der er indgået aftale med en rådgiver om bistand i løbet af den kommende plan- og miljøvurderingsproces, og opstillingsplanerne overholder krav til type, størrelse og mønster.

For at opnå ønsket om selvforsyning i 2040 vil det kræve en samlet vindmøllekapacitet på 24 MW. De eksisterende møller på Ærø har en kapacitet på 12 MW. De to ansøgte projekter fra Vind 6 I/S vil sammenlagt ligeledes have en kapacitet på 12 MW, og vil derfor kunne fuldende behovet for vindmøller på Ærø.

Frick Strucke I/S:

Den sidste ansøgning vedrører opstilling af 1 vindmølle ved Leby Kobbøl. Der er flere uoplyste forhold i ansøgningen. Projektet lever derfor ikke op til alle de 4 prioriteringskriterier.

Projektejer har beskrevet, at projektet overholder gældende afstandskrav til naboer, og at krav til skyggegener for naboer vil overholdes. Der er ikke foretaget støjanalyse, og der er ikke redegjort for, at projektet er placeret i strandbeskyttelseslinjen og i et større sammenhængende landskab. Der er ligeledes ikke beskrevet forholdet til Bilag IV-arter. Det er uklart om projektejer er klar over de økonomiske lovbundne nabokompensationer, fx salgsoption, VE-bonus og grøn pulje.

Projektansøgningen lægger stor vægt på, hvordan vindmøllen er indtænkt som økonomisk fundament for at stille en række goder frit tilgængelige for lokalsamfundet. Projektejer ønsker at etablere et sted med blandt andet besøgsheste, picnicplads, informationscenter, rundvisninger og etablering af en bro ud i vandet. Projektet er dermed i høj grad indtænkt i en lokal sammenhæng. Dog er goderne ikke direkte relateret til møllen og vil ikke kunne fastlægges som krav i en kommende planproces.

Det er uvist, hvordan naboerne forholder sig til projektet. Projektejer har endnu ikke inddraget dem, men forventer opbakning grundet de ovennævnte goder.

Overordnet set er projektet på et tidligt stadie, hvor flere vigtige forhold ikke er belyst, hvilket gør projektets realiserbarhed usikker. Det gør det ligeledes usikkert, hvorvidt projektet lever op til prioriteringskriterie 1, 2 og 4. Det er også usikkert, om projektejer er bevidst om den plan- og miljøvurderingsproces, der ligger forud for et godkendt vindmølleprojekt.

Samspil mellem de to projekter ved Leby Kobbøl:

To af de ansøgte projekter grænser op til hinanden. Det gælder det ene Vind 6 projekt og Frick Strucke projektet. De to projekter ligger så tæt, at de ikke begge vil kunne realiseres, som de er indsendt i ansøgningsrunden. Det skyldes, at det er et krav, at møllerne står med samme indbyrdes afstand, så de står i et genkendeligt opstillingsmønster.

Der har været indgået en dialog mellem de to projektere på foranledning af administrationen for at undersøge muligheden for at indarbejde en ekstra mølle i Vind 6 projektet, så de to projekter arbejdes sammen.

Frick Strucke I/S er positive om at indarbejde deres projekt i Vind 6 projektet som en fjerde mølle i rækken. Vind 6 vurderer, at det er urealistisk at indarbejde en fjerde mølle på Frick Struckes areal. De vurderer, at møllerne i så fald ikke kan overholde støjkravene ved de nærmeste boliger og vil medføre et øget skyggekast for naboerne.

Den videre proces:

Næste skridt for de udvalgte projekter vil være at udarbejde materiale til officiel politisk igangsætning af planlægningen

for hvert af projekterne. I den forbindelse vil ansøgningsmaterialet blive sendt i en intern forhøring, hvor de forskellige fagområder i kommunen og Svendborg Kommune har mulighed for at kommentere på materialet og påpege eventuelle opmærksomhedspunkter. Ansøgningsmaterialet er udformet af projektejer, så den interne høring i administrationen giver mulighed for at opdage og tilføje eventuelle mangler fra ansøgningsmaterialet. Dette sikrer, at materialet til igangsætning er fuldt belyst ud fra de oplysninger, der er tilgængelige.

Hvis projektet herefter igangsættes politisk, udarbejder projektejer de nødvendige undersøgelser, plandokumenter og miljøvurdering. Denne proces kan tage flere år, da kravene til undersøgelser af fx flagermus eller andre Bilag IV-arter kræver, at forholdene undersøges på bestemte tidspunkter af året. Når dokumenterne er færdigudarbejdet og godkendt af administrationens forskellige afdelinger, vil de blive sendt til politisk behandling.

Hvis projektet godkendes politisk, sendes projektet i offentlig høring i 8 uger. Her vil der blandt andet afholdes minimum 1 borgermøde og alle har mulighed for at indsende høringssvar.

Efter høringen vil administrationen behandle høringssvarene og projektet vil eventuelt blive tilpasset herudfra. Det tilpassede projekt sendes til endelig politisk vedtagelse. Her vedlægges alle høringssvar.

Hvis projektet vedtages endeligt politisk, offentliggøres det og der indtræder en klageperiode på 4 uger.

Historik:

Kommunalbestyrelsen besluttede med vedtagelsen af Ærø Klimaplan den 12. oktober 2022, at:

- Ærø Kommune som geografisk område er CO₂e-neutralt i 2040.
- Ærø Kommune som geografisk område er CO₂e-neutralt, fossilfrit og selvforsynende i el- og varmesektoren i 2030.

Det betyder, at der skal ske planlægning for og investeringer i vedvarende energi.

"Notat om elektrificering" peger på, at Ærø frem mod 2040 kan blive selvforsynende med vedvarende energi ved at fordoble mængde af vindmøller og fordoble mængden af solceller. Det svarer til 3-6 nye vindmøller og 19-26 ha med solceller, hvis de opsættes på jorden.

I forbindelse med udarbejdelsen af kommuneplan 2025 blev der afholdt offentlig forhøring fra den 10. februar til den 23. marts 2025 med fokus på vedvarende energi. Formålet var at indkalde idéer og forslag til kommuneplanarbejdet og det videre arbejde med at gøre Ærø selvforsynende og CO₂e neutral.

Høringssvarene gav udtryk for, at der var flere mulige kommende projekter. Høringssvarene blev behandlet på Kommunalbestyrelsesmøde d. 21. maj 2025, hvor det blev besluttet at igangsætte en ansøgningsrunde for nye vedvarende energianlæg på Ærø.

Retsgrundlag:

Planloven.

Økonomi:

Såfremt projekter prioriteres, vil der i forbindelse med den egentlige igangsættelse af planforløbet blive vurderet på, om der - på samme måde som i forbindelse med VE-ansøgningsforløbet - skal indkøbes yderligere planressourcer til håndtering af planprocessen.

Det er ansøgers ansvar at tilvejebringe udkast til både plandokumenter (kommuneplantillæg og lokalplan) og miljøvurdering.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen.

Indstilling:

Teknisk afdeling indstiller at:

1. Administrationen i samarbejde med projektejer arbejder videre med de to projekter fra Vind 6 I/S med henblik på igangsætning af planlægningen for de to projekter, da:

- Projekterne lever op til de 4 prioriteringskriterier
- Projekterne lever op til retningslinjerne for vindmøller i Kommuneplan 2025
- Projekterne til sammen vil opfylde den ønskede fordobling af vindenergi på Ærø.

2. Projektet fra Frick Strucke I/S ikke udvælges til videre arbejde, da:

- Projektet ikke er belyst i så høj grad, at det kan vurderes hvordan det lever op til prioriteringskriterierne.
- Projektet ikke kan realiseres, hvis Vind 6 I/S projektet ved Leby Kobbøl realiseres og omvendt.

Projektet er på et meget tidligt stadie, som gør realiserbarheden usikker.

Beslutning på Teknik-, miljø- og havneudvalget 2022-2025 25-11-2025

Teknik-, miljø- og havneudvalget anbefaler at:

1. Administrationen i samarbejde med projektejer arbejder videre med de to projekter fra Vind 6 I/S med henblik på igangsætning af planlægningen for de to projekter, da:

- Projekterne lever op til de 4 prioriteringskriterier
- Projekterne lever op til retningslinjerne for vindmøller i Kommuneplan 2025
- Projekterne til sammen vil opfylde den ønskede fordobling af vindenergi på Ærø.

2. Projektet fra Frick Strucke I/S ikke udvælges til videre arbejde, da:

- Projektet ikke er belyst i så høj grad, at det kan vurderes hvordan det lever op til prioriteringskriterierne.
- Projektet ikke kan realiseres, hvis Vind 6 I/S projektet ved Leby Kobbøl realiseres og omvendt.
- Projektet er på et meget tidligt stadie, som gør realiserbarheden usikker.

Beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 2022-2025 04-12-2025

Knud Borck deltog ikke under punktet.

Der blev stemt om indstillingen fra Teknik-, Miljø- og Havneudvalget.

For stemte: Peter Hansted og Flemming Boye

Imod stemte: Bent Juul Sørensen og Heidi Priebe Beck

Sagen sendes videre til kommunalbestyrelsen.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Der blev stemt om indstillingen fra Teknik-, Miljø- og Havneudvalget.

For stemte: Liste A, C, P, M, O og Iza Alfredsen (12 stemmer)

Imod stemte: Liste Æ og F (2 stemmer)

Forslaget var hermed vedtaget.

Bilag

Tværbymark - Samlet materiale_endelig

Leby Kobbøl - Samlet materiale_endelig

Frick Strucke - Samlet Materiale_endelig

Vurdering af ansøgning - Tværbymark

Vurdering af ansøgning - Leby Kobbøl

Vurdering af ansøgning - Fricke Struck Vindmøller

Punkt 17: Godkendelse af lukning af Udviklingsfonden Værftet

S2025-4614

Indledning:

Generalforsamlingen for Udviklingsfonden Værftet indstillede på en ekstraordinær generalforsamling den 23. september 2025 at lukke Udviklingsfonden Værftet.

Ærø Kommune er tilsynsførende for fonden og skal derfor give tilladelse til at lukke fonden, før Civilstyrelsen kan træffe endelig afgørelse.

Sagsfremstilling:

I 2006 traf Civilstyrelsen beslutning om, at Udviklingsfonden Værftet kunne undtages fra fondsloven på den betingelse, at Ærø Kommune skulle føre tilsyn med fonden, dvs. være påtaleberettiget over for fondens dispositioner, såfremt disse ikke er i overensstemmelse med partnerskabsaftalen eller de godkendte budgetter og regnskaber. (bilag 1)

Eftersom Ærø Kommune optræder som fondsmyndighed, er det Kommunalbestyrelsen, som skal godkende Udviklingsfondens generalforsamlings beslutning om at lukke fonden (bilag 2) samt give tilladelse til at lukke fonden, hvorefter tilladelsen skal indsendes til Civilstyrelsen, som træffer den endelige afgørelse.

Partnerskabsaftalen mellem Ærø Kommune og Udviklingsfonden Værftet blev ophævet i februar 2025 og tilsagnserklæringen vedr. støtte til Kulturhallen blev ophævet i november 2025.

Lejeaftaler mellem Ærø Kommune og Udviklingsfonden om bygninger på havnen er opsagt, og der er igangsat et arbejde, for at indgå nye lejeaftaler på området.

Ærø Kommune har derfor ikke længere nogle økonomiske driftsforpligtelser over for Udviklingsfonden.

Historik:

- **2006:** Kommunalbestyrelsen godkender forslag om, at Ærø Kommune bliver tilsynsførende for Udviklingsfonden Værftet for så vidt angår godkendelse af budgetter samt ekstraordinære dispositioner, som fonden ønsker at foretage.
- **2006:** Ærø Kommune indgår en partnerskabsaftale med Udviklingsfonden. Aftalen er efterfølgende blevet justeret ad flere omgange.
- **2013:** Ærø Kommune indgår en ny partnerskabsaftale med Udviklingsfonden. Dette på baggrund af Realdanias tilsagn om at støtte ombygningen af den gamle værftsbygning og bedding, med henblik på at skabe et socioøkonomisk arbejdende kulturbevaring- og formidlingscenter, kaldet Øhavets Restaureringscenter (ØRC). Centeret skulle samtidig fungere som et uddannelses-, praktik-, erhvervsafklarings- og beskæftigelsestilbud for unge med særlige behov og andre personer med beskæftigelsesmæssige problemer. Bygningsmassen blev taget i brug primo 2014. Samtidig blev udarbejdet en partnerskabsaftale med Realdania og tinglyst en deklaration på ejendommen, hvor Ærø Kommune i en periode på 10 år var forpligtet til at sikre anvendelsen af bygningsmassen til Øhavets Restaureringscenter og andre formål af social karakter i nær forbindelse hermed. Den 10-årige periode udløb primo 2024 og afløsning af deklarationen gennemført.
- **2025:** Kommunalbestyrelsen besluttede den 19. februar 2025, at ophæve Partnerskabsaftalen mellem Udviklingsfonden og Ærø Kommune, med henblik på i stedet at indgå lejekontrakter vedrørende bygninger og anlæg, som var tilpasset de daværende aktiviteter i "Det gamle Værft". Herunder også at fritage Udviklingsfonden for betaling af husleje i 2024 og yde et driftstilskud i 2025. Samtidig blev det besluttet at yde et tilskud på 300 tkr. årligt til Kulturhallen i budgetperioden 2025 - 2028 under forudsætning af, at aftalen var i overensstemmelse med Kommunalfuldmagtens regler. Der blev efterfølgende udarbejdet og underskrevet en tilsagnserklæring. Tilsagnserklæringen blev ophævet den 11. november 2025 (bilag 2).
- **2025:** Kultur- og socialudvalget behandlede den 20. maj 2025 en indsendt forretningsplan for Udviklingsfondens videre arbejde, herunder ansøgning om et driftstilskud på 400 tkr. samt huslejeafald i perioden 2026-2030 mm. Udvalget tog forretningsplanen til efterretning og anbefalede ansøgningen videresendt til prioriteringsdebatten.
- **2025:** På en ekstraordinær generalforsamling i Udviklingsfonden den 23. september 2025 besluttede generalforsamlingen af fonden går i frivillig likvidation og dermed lukning. Det blev samtidig besluttet, at

eventuelle overskud vil blive doneret til Fylla Fonden for bevaring af skibet og den sydfynske maritime kulturarv.

Økonomi:

Ikke relevant.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen

Indstilling:

Administrationen indstiller, at Økonomi- og Erhvervsudvalget:

1. anbefaler generalforsamlingen for Udviklingsfondens indstilling om lukning af fonden godkendt.
2. anbefaler at administrationen kan give Udviklingsfondens advokater fuldmagt til at indstille lukningen til Civilstyrelsen.

Beslutning på Økonomi- og erhvervsudvalget 2022-2025 04-12-2025

Knud Borek deltog ikke under punktet.

Økonomi- og erhvervsudvalget anbefaler,

- at generalforsamlingen for Udviklingsfondens indstilling om lukning af fonden godkendes, samt
- at Udviklingsfondens advokater gives fuldmagt til at indstille lukningen til Civilstyrelsen.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Udviklingsfonden Værftet har oplyst følgende:

På en ekstraordinær generalforsamling i Udviklingsfonden den 23. september og igen på bestyrelsesmøde den 8. oktober 2025 besluttede generalforsamlingen af fonden går i frivillig likvidation og dermed lukning.

Beslutning:

Økonomi- og erhvervsudvalgets indstilling blev godkendt. Kommunalbestyrelsen godkender den frivillige likvidation og lukning.

Bilag

Bilag 1: Fra Civilstyrelsen - Udviklingsfonden Værftet undtages fra fondsloven

Bilag 2: Referat ekstra ordinær generalforsamling

Bilag 3: UDV_LIKVIDITET

Punkt 18: Mailfrem søgning i efterforskning af mulig lækage

S2025-4679

Indledning:

Stillingtagen til dagsordenspunkt fra Iza Alfredsen vedrørende mailfrem søgning i efterforskning af mulig lækage.

Sagsfremstilling:

Kommunalbestyrelsesmedlem Iza Alfredsen har den 1. december 2025 anmodet om optagelse af følgende punkt på kommunalbestyrelsens dagsorden for møde den 17. december 2025:

"I foråret 2025 politianmeldte borgmesteren et formodet læk af et formodet fortroligt bekymringsbrev. I oktober 2025 afgjorde Ankestyrelsen, at kommunen ikke lovligt kunne hemmeligholde dokumentet, hvorefter det blev udleveret til pressen.

I efterforløbet har kommunaldirektøren redegjort for fremsøgning af mails på baggrund af politiets anmodning:

Kommunaldirektøren anfører, at der ikke er tale om uberettiget adgang, og at det er politiets ansvar, at anmodning og efterfølgende behandling følger forvaltningsret og retsplejelov.

Spørgsmål til kommunaldirektøren

1. Definition af logdata / mailfrem søgning

- Hvordan definerer kommunaldirektøren begrebet "logdata"?
- Hvilke typer oplysninger omfatter mailfrem søgningen ifølge kommunaldirektøren? (fx afsender, modtager, tidspunkt, emnefelt, kontakt til journalister eller andet)

2. Hjemmel og dataansvar

- Hvilken lovhjemmel anvendes for mailfrem søgningen og behandlingen af oplysningerne?
- Er kommunaldirektørens opfattelse af at være dataansvarlig i overensstemmelse med GDPR og undtagelsen for politikere?

3. Adgang og dokumentation

- Hvor mange personer har haft adgang til de fremsøgte oplysninger?
- Hvem har læst udtrækkene, og på hvilket grundlag?
- Foreligger der dokumentation (mail eller telefonnotat) for, hvilke oplysninger politiet ønskede fremsøgt, og hvilke er fremsøgt på kommunaldirektørens egen vurdering?

4. Søgning i mails

- Hvad er søgekriterierne? (afsender/modtager/emne/perioder)
- Hvor langt tilbage i tid er søgningen foretaget?
- I hvilke mailkonti eller it-systemer er fremsøgningen foretaget?

5. Lovlighedsvurdering

- Har kommunaldirektøren vurderet, om mailfrem søgningen kan være uforenelig med Straffelovens bestemmelser om:
 - §152: Meddelelshemmelighed (brevhemmelighed)
 - §263: Uretmæssig adgang til datasystemer
- Hvilke overvejelser har kommunaldirektøren gjort om politikernes udvidede ytringsfrihed og kontrolfunktion over for forvaltningen?

6. Politiets anmodning og ansvar

- Hvordan sikrer kommunaldirektøren, at politiets anmodning og den efterfølgende behandling af oplysninger følger forvaltningsret og retsplejelov?

- Har kommunaldirektøren vurderet, hvilke handlinger kræver dommerkendelse, og hvilke kan ske på baggrund af politiets anmodning?

7. Borgmesterens kendskab

- Hvilke forhold har borgmesteren været orienteret om før, under og efter fremsøgningen af mails?
- Hvilken rolle har borgmesteren haft i beslutningen om fremsøgning og udlevering af oplysninger til politiet?

8. Fremtidig praksis og tillid

- Giver de mange afgørelser mod kommunen i Ankestyrelsen anledning til, at kommunen overvejer at anlægge en mere lovmedholdelig praksis i håndtering af dokumenter og aktindsigtsanmodninger?

Har kommunaldirektøren overvejet, om kommunens nuværende praksis og graden af lukkethed kan medføre mistillid til kommunens sagsbehandling og åbenhed?"

Beslutningspunkt:

Hvis kommunaldirektøren ikke af egen drift har besvaret spørgsmålene ved dagsordenspunktets offentliggørelse, træffes beslutning om, at direktøren pålægges at besvare spørgsmålene skriftligt og inden for en nærmere fastsat frist.

Administrativ bemærkning:

Som bilag er vedlagt tidligere svar fra forvaltningen. Det bemærkes, at oplysninger i bilagene, der ikke vedrører den konkrete sag er fjernet.

Borgmesteren bemærker, at kommunaldirektøren ikke har været involveret i forløbet, men at kommunaldirektøren efterfølgende har svaret på spørgsmål vedrørende sagen.

Økonomi:

Ikke relevant.

Sagen afgøres af:

Kommunalbestyrelsen

Indstilling:

Borgmesteren indstiller, at kommunalbestyrelsen tager stilling til dagsordenspunktet fra kommunalbestyrelsesmedlem Iza Alfredsen.

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Det blev besluttet, at kommunaldirektøren besvarer de rejste spørgsmål til januar mødet i 2026.

Bilag

Aktindsigt

Håndtering af mulig læk - Politianmeldelse 1 - Orientering til KB

Håndtering af mulig læk - Politianmeldelse 2

Punkt 19: Godkendelse af referat

S2021-9743

Sagsfremstilling:

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke "Godkend"

Aktuel beslutning på Kommunalbestyrelsen 2022-2025 17-12-2025

Referatet blev godkendt.